

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto IX.

Ljubljana, 7. oktobra 1937

Štev. 40.

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Tel. št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: 1/2 leta 20 din, 1/4 leta 10 din, 1/8 leta 5 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. — ROKOPISOV ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 dni znak. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostopna potitna vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetra in širina 55 mm) din 7.—. Med oglasi stane vsaka potitna vrstica din 4.50. Notice: vsaka beseda din 2.—. Mail oglasi: vsaka beseda din 0.50. Oglasi davek povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Ko bi nevoščljivost go-rela, ne bi bilo treba nič drv na svetu.

Slovenski pregovor

Na zgrešenih potih

Ali se vam ne zdi, da je življenje kakor napeta akrobatova vrv? Samo da je pri nekaterih višje postavljena, pri drugih niže, nekje trdnjša in varnejša, drugod šibkejša, tanjša. In ni pritrjena med dvema hišama, ne med nebom in zemljo, temveč med dobrim in zlim. Rekli bi, da je ta vrv spletena iz neštetihih božjih in človeških zakonov. Ze izza rane mladosti se učimo hoditi po njej, kolebamo, nihamo in si marsikdaj le s težavo ohranjamo ravnotežje ali se nam pa celo utegne zgoditi, da zdrknemo z nje in se pobiti in ranjeni le težko spet odločimo, stopiti nazaj.

»Vsi smo bolj ali manj hudodelci, vsi bolj ali manj prelamljamo dan na dan človeške in božje zakone,« je iskreno priznal neki ameriški sodnik, »razlika je le v tem, da znamo nekateri bolje skriti svoje prestopke, drugi manj, in še to, da isti greh nekomu odpustimo, a drugega zaradi njega preganjamo vse življenje.«

In če rečemo o nekem: »Pošten človek je tisti, ki se ne zavedamo vselej, da je morda le različnost okoliščin vzrok, da je pošten, ker ni zašel v tiste neugodne prilike, kakor njegov »zločinski« drug. Da je imel prvi dobro vzgojo, ki mu je utrdila značaj, a drugi je rasel sredi razbrzdanih neznačajnih ljudi in ni nikoli slišal prijazne, dobrohotne besede, ki bi ga privedla na pravo stezo!

Na Angleškem so ustanovili posebno društvo, ki skrbi, da dobijo bivši kaznjenci službo pri poštenih ljudeh in postanejo spet koristni člani človeške družbe. Marsikdaj se pokaže, da se v službah, kjer čutijo zaupanje in dobrotu gospodarjevo, bolje obnesejo kakor tako imenovani ljudje »dobrega imena«. Zaupanje je tista skrivnostna moč, ki je že mnoge takšne nesrečneže obvarovala novih padcev.

In pri nas? Vzeti bivšega kaznjenca v službo, vzeti dekle, ki je na slabem glasu? To bi bilo poč preveč zahtevano! Navadno poskrbe »dobri« soljudje, da tak revež ne najde več poti nazaj. Ravnajo kakor s človekom, ki je padel v vodo, namesto da bi ga rešili in se zavzeli zanj, ga le še globlje porivajo v globino.

Koliko priložnostnih tatov je, ki kradejo le zato, da imajo čez zimo varno streho jetnišnice nad seboj, da jim ni treba v najhujšem mrazu zmrzovati po sklednjih in na pol raztrtih kozolcih. Koliko jih je, ki bi iz srca radi delali, pošteno delali in si s tem služili vsakdanji trdi kruh, a zaman trkajo na zaklenjena vrata tujih src.

Pred leti smo v nemških časopisih brali tragedijo kaznjence-bivše služkinje.

Mlada dekle z dežele je služila pri bogati gospe, ki je imela mnogo dragocenega nakita. Gospa se je dostikrat kitila tudi doma in se ponahala pred svojo služkinjo. Dekle je bilo neizkušeno, nepripravljeno in noč za nočjo je sanjalo o tem nakitu, dokler je ni končno premagalo, da je izmaknila dragoceno zapestnico in nekaj prstanov. Par dni se je javno pokazala v gospenji obleki in njenem nakitu na plesu, s katerega se ni več vrnila domov, kajti že na koncu plesa sta jo čakala dva detektiva.

Dobila je nekaj let zapora in v kaznilnici, kjer je bila, se je naučila finega vedenja na perilo. Izpuščena na svobodo, zrelejša in za brdiko izkušnja pametnejša, ni je po mnogem trudu in neuspehih odprla majhno trgovino z ročnimi deli nekje daleč od prejšnjega kraja, kjer je služila. Tudi ime je spremenila in začela povsem pošteno življenje. S časom ji je prav dobro šlo.

Nesreča je pa hotela, da je stopila v njeno trgovino nekoč njena bivša gospodinja. Četudi je takrat dobila ves nakit povrnjen, ni mogla odpuščati bivši služkinji, da se je predzrnila okititi z njenimi dragocenostmi. Po vsem tistem kraju je razglasila za tatovo in posledice niso izostale. Kmalu je uboga reva zastoj čakala novih naročil in je morala zapreti trgovino.

Par let nato je iz golega maščevanja neke noči vdrla v stanovanje svoje bivše gospe, jo s sekuro pobila in odnesla vse, kar je dragocenejša našla.

Ker ni nikjer več mogla dobiti dela, ali je potem čudno, da ji ni ostalo drugo, kakor vrniti se na pot zločina?

Kruto je včasih življenje za tiste, ki so enkrat samkrat zašli!

Gorenjka

Razgled po svetu

Bojkot Japoncev!

Na Angleškem in v USA postaja klic po bojkotu čedalje glasnejši

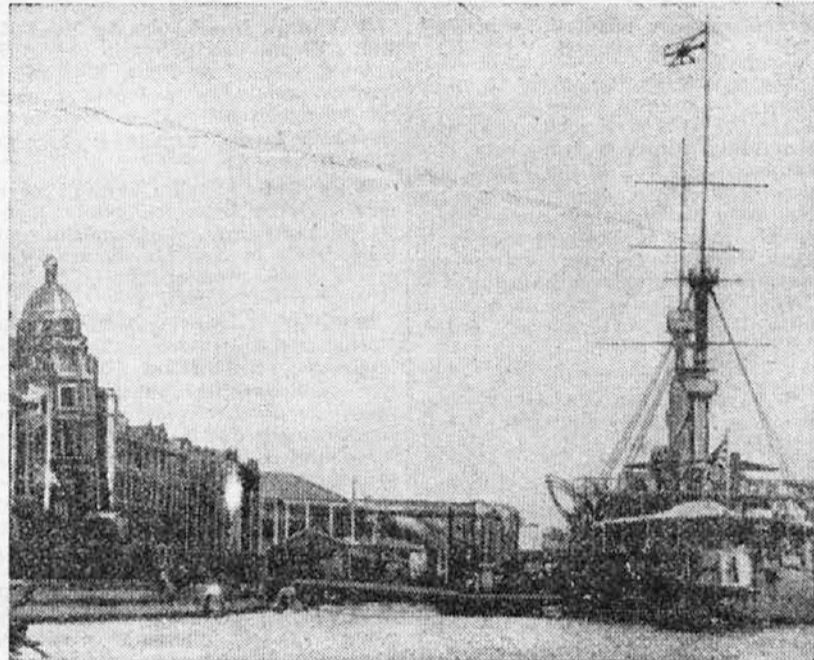
V Ljubljani, 6. oktobra Medtem ko Zeneva platonsko in oprezno obsoja japonsko divjanje na Kitajskem; medtem ko se Kitajci z žilavo vztrajnostjo uspešno upirajo pri Šanghaju in manj uspešno na Severnem Kitajskem — medtem dozoreva v anglosaških

vite vendar že konec barbarstvu na Daljnem Vzhodu!« je klic, ki odmeva že v vseh slojih angleškega prebivalstva, od skrajne levice do skrajne desnice. Ljudje zahtevajo sankcije, ki naj spravijo Japonce k pameti. Kakšne sankcije? Vojaška intervencija ne pride v poštev;

»Tagblatta« v uvodniku svojega lista. Naj nam bo dovoljeno, pozvati iz njega glavne misli.

Primerjava s sankcijami proti Italiji — Angleži so šil v abesinski vojni tako daleč, da so bojkotirali ne samo italijansko blago, ampak celo italijanske restavracije in italijansko kulturo — ne drži. Pri Japoncih je namreč stvar precej drugačna. Japonska je za gospodarski pritisk mnogo bolj občutljiva, kakor je bila Italija, in celo gospodarski strokovnjaki sami trde, da bi jo bojkot spravil hitro na kolena, tudi če bi se uradna Anglija bojkotu ne pridružila. Italijanska strojna tehnika je mnogo bolj razvita kakor japonska; Italijani izdelujejo vsaj nekatere motorje doma, medtem ko morajo Japonci uvažati ne samo letala in avtomobile, temveč tudi mnogo drugih tehniških izdelkov. Italiji je vrhu tega v dobi sankcij lahko priskočila Nemčija na pomoč, živ krst pa ne bo mogel trditi, da bi se to zgodilo tudi pri Japoncih, če bi Velika Britanija in Združene države izpodrezale njen dovoz. In naposled je Japonska še v toliko na slabšem, da nima denarja, da bi uvoz plačala v gotovini. Njena zunanjetrgovinska bilanca v prvih šestih mesecih letošnjega leta je bila pasivnejša kakor kdaj koli. Pred izbruhom sedanje vojne s Kitajci je japonski izvoz kril le še dve tretjini uvoza, znanaj pa nimajo Japonci nobenih upoštevanja vrednih investicij, da bi iz njih dohodkov plačali uvoz. Japonski proračunski položaj je pa še dosti resnejši.

Zato se zdi vsakršna akcija Zveze narodov skoraj odveč: že sama britanska in ameriška prepoved izvoza na Japonsko in bojkot japonskega blaga bi lahko spravila Japonsko gospodarsko na kolena. Na drobno se je na Angleškem tak bojkot že začel. Prva ga je proglasila delavska stranka in vse kaže, da je njen apel užgal. Velika podjetja, posebno množične veleblagovnice, ki jih bojkot najbolj prizadene, za zdaj sicer še niso zavzele stališča, vendar gibanja ne odklanjajo. Iz krogov britanske svilne in tekstilne industrije smo pa izvedeli, da so te dni stornirali precejšnja japonska naročila, no-

Pred Šanghajem je zasidrana japonska admiralska ladja, 9000 tonska križarka Idzumo. Kitajci so jo že večkrat napadli iz letal, vendar je niso zadeli. Te dni je šest junaških Kitajcev skušalo na drug način priti križarki do živega: v temni noči so se plavaje pritihtapili do ladje in vso noč pilili mrežo, ki varuje križarko pred torpedi. Tudi ta napad se je izjalovil: ko se je zvasitalo jutro, so domoljubne Kitajce opazili na ladji. Da jih ne bi Japonci ujeli, so njihovi tovariši na obali pognali z električnim sitkom v zrak bombe, ki so jih vzeli napadalci s seboj. Vseh šest Kitajcev so bombe raznesle, ne da bi bile

deležah gibanje, ki bi edino utegnili iti Japoncem do živega: bojkot japonskega blaga.

Načela človekoljubnosti so v angleškem narodnem značaju globoko zasidrana. Anglež razume vse, le nekaj mu bo zmerom ostalo tuje: kršitev dane besede in cinično teptanje načela »fair play«, bodisi v športu bodisi v vojnem obračunavanju. Zahteva po britanski intervenciji v kitajsko-japonskem sporu postaja na Angleškem od dne do dne glasnejša. »Napr-

zakaj ne, smo v zadnjih številkah dovolj utemeljili, in tudi naš današnji članek na 6. strani izpod peresa odličnega poznavalca angleškega narodnega značaja, Andreja Mauroisa, potrjuje naša izvajanja.

Sankcije morejo biti torej samo gospodarskega in finančnega značaja.

Kakšne praktične možnosti se pa odpirajo takšni akciji? O tem vprašanju razpravlja iz- črno londonski dopisnik praškega

Pred nekaj dnevi so se razširili glasovi, da bi bil general Franco pripravljen pogajati se z republikanci za sklenitev premirja. Sicer so ti glasovi spet utihnili, vendar se ne zdi docela neverjetni, posebno ker se tudi pri Kataloncih opažajo zadnje čase podobna stremiljenja. — Naš zemljevid, narisana za obletnico državljanske vojne, kaže, da je Franco zavzel s tujo pomočjo resda dobrošno polovico Španije, toda če preudarimo, da je imel že ob izbruhu revolucije do malega pol Španije na svoji strani, da se je moral torej več ko leto dni boriti, preden je zavzel n. pr. Malago, Bilbao in Santander, nam bo razumljivo, da se na obeh straneh čedalje glasneje sliši klic po miru. Če bi se državljanska vojna nadaljevala v dosedanjem tempu, bi trajala najmanj pet let, preden bi bil kateri izmed obeh nasprotnikov popolnoma na tleh, toda takrat bi bil na tleh tudi zmagovalec sam. Po najnovejših poročilih misli posredovati med generalom Francom in valencijsko vlado tudi Anglija,

Danes:

na 3. strani:

Uspeh našega nagradnega tekmovanja

(ARTIST BUX)

na 4. strani:

»Oblega Gibraltarja«

Začetek naše nove zgodovinske povesti

vih pa do preklica sploh ne sprejemajo več.

Zanimivo in tehtno je, da se je bojkotnemu gibanju kar čez noč pridružil nov močan zavzelec: britanska duhovščina. Te dni so duhovniki društva svobodne cerkve sklicali shod. Na shodu so sprejeli silno ostro resolucijo; v njej pozivajo vlado, naj v Zenevi, pa tudi doma, t. j. neodvisno od Zveze narodov, uradno podpre bojkot japonskega blaga.

Pritisk na vlado, da podpre to gibanje in mu s svojim nastopom podeli uraden značaj, postaja čedalje hujši. Toda vlada vztraja za zdaj še na svojem odklonilnem stališču in nič se ne kaže, da bi podprla kakršno koli akcijo, ki bi segala iz okvira resolucije, s katero je Zveza narodov teoretsko obsodila japonsko početje.

Observer

PREOSNOVA NAŠE VLADE

Beograd, 5. oktobra. V ponedeljek, 4. t. m. so odstopili pravosodni minister dr. Niko Subotić, gradbeni minister dr. Marko Kožulj, minister za gozdove in rudnike Djura Janković, prosvetni minister Dobrovoje Stošović, poštni minister dr. Branko Kaludjerčić in minister za telesno vzgojo Ijudstva dr. Josip Rogić. Kraljevski namestniki so odstop sprejeli in so imenovali za pravosodnega ministra podpredsednika senata Milana Simonovića, za ministra za gozdove in rudnike bana vrbaske banovine Bogoljuba Kujundžića, za gradbenega ministra bivšega ministra poslanca Dobrovoje Stošovića, za ministra brez listnice poslanca dr. Nika Novakovića, za ministra za telesno vzgojo ljudstva poslanca dr. Vjekoslava Miletića, za poštne ministra podpredsednika Narodne skupščine Vojka Cvrkčića, in za prosvetnega ministra pomočnika prosvetnega ministra v pokoju Dimitrija Magaraševića.

Novi ministri so v torek dne 5. t. m. prisegli in so prevzeli resore od svojih prednikov.

PRED PODPISOM DOGOVORA V BEOGRADU IN ZAGREBU?

(b) Zagreb, 6. oktobra. Prejšnji teden so se sestali v Zagrebu zastopniki srbijanske združene opozicije (demokratov, radikalov in »zemljoradnikov«) in kmetsko-demokratske koalicije (Mačkove »seljaške« stranke in bivših samostojnih demokratov). Listi so napovedovali, da stojimo tik pred podpisom dogovora med obema opozicijskima skupinama, dogovora, ki bi sprivil s sveta vsa dosedanja nesoglasja opozicijskih nazorov o notranji ureditvi države.

Toda pokazalo se je, da so bile napovedi časopisja še preuranjene. Čeprav sta se stališči srbijanske izvenparlamentarne opozicije in zagrebske kmetsko-demokratske koalicije precej zblížali, do sklenitve dogovora to zblížanje takrat vendar še ni dozorelo. K osnutku pogodbe je bil namreč dr. Maček navedel še nekatere svoje pripombe, ki bi jih morala srbijanska opozicija sprejeti, potem šele bi bil sporazum popoln.

Včerajšnje »Novosti« pa poročajo, da je tudi ta pristanek delno že dosežen. Gg. Davidović in Joca Jovanović sta namreč v imenu demokratov in »zemljoradnikov« pristala na pripombe dr. Mačka, prav tako tudi Miša Trifunović v imenu radikalov; manjkalo bi le še pristanek starega radikalnega voditelja Ace Stanojevića. Da pridobe še njega, sta se včeraj odpravila k njemu v Knjaževac njegova strankarska prijatelja gg. Trifunović in dr. Laza Marković.

Po včerajšnjem sestanku med voditelji združene opozicije v Beogradu je Gg. Joca Jovanović izjavil časnikarjem:

»Dogodki se zelo dobro razvijajo. Vse poteka popolnoma po načrtu.«

Družba za ponarejanje čekov, ki ji še Scotland Yard ni kos!

Nova metoda londonskih ponarejevalcev čekovnih podpisov

(n. z. i.) London, oktobra. Londonsko kazensko sodišče v Old Bailey je te dni obsodilo na sedem let ječe nekoga Reginalda Birta, ker je hotel vnovčiti ponarejen ček. Na prvi pogled se nam zdi ta kazen dokaj stroga, saj ne vemo, da je Reginald Birt član ponarejevalske družbe, ki že dve leti straši po Londonu in razburja Scotland Yard, najslavnejšo policijo sveta. Doslej se vnetim detektivskim raziskovalcem ni posrečilo razkrinkati kolovodja neštetihih drznih in pretkano zasnovanih sleparij.

Ako beremo, kako posluje ta sleparjska družba, bi mislili, da gledamo nekakšen detektivski film. Najprej so člani te bratovščine izpraznili poštno nabiralnice v vseh boljših okrajih mesta in pregledali pisma uglednih tvrdk in bogatih ljudi. Pri nekaterih pismih so skrbno prebrali podpise, potem so pa ovitke spet zalepili in vrgli pisma nazaj v nabiralnice, da ne bi ljudje pošte pogrešili.

Nova čekovna knjižica

Drugi korak je bil pa še nekoliko težji. Treba je bilo dognati, pri kateri banki ima pošiljatelj pisma svoj račun, potem si pa priskrbeli zanj izdelano čekovno knjižico v tisti banki. Navadno so v banko poslali svojega sluga s pismom, naj mu izroče novo čekovno knjižico. Podpis v pismu je bil

posnet po podpisu, ki so ga ponarejevalci prerasli iz ukradenih pisem. Sel je knjižico dobil in jo je prinesel kolovodji ponarejevalske družbe.

Poglavar sleparske družbe je čelke podpisoval, a tako mojstrsko, da prevarani lastniki čekov pozneje večkrat niti sami niso vedeli, ali je podpis pristen ali ponarejen. Tudi bančni blagajniki, ki imajo posebno ostro oko za sleparije, niso spoznali ponarejenih podpisov in so brez obotavljanja izplačevali denar, posebno ker so bili vnovčevalci čekov docela nesumljivi ljudje.

To početje se je začelo nekako pred dvema letoma. Kmalu nato so se pričele kupičiti pritožbe oškodovanih tvrdk in zasebnikov. Policija je takoj spoznala, da nima opravka s posameznikom, temveč s široko razpredeno ponarejevalsko tolpo. Napela je vse sile, da bi odkrila kolovodjo, a zaman.

Navadno detektivki Scotland Yarda po nekaterih značilnostih in malenkostih kaj hitro doženejo, kdo je mojster in vodja kakšne sleparske bratovščine. Vsak vlomilec in zločinec ima svoje posebnosti in značilnosti, po katerih ga strokovnjak tako hitro spozna, kakor da bi pustil za seboj svojo posetnico. To pot pa iskanje je ni rodilo uspeha. Med nezaprtnimi sleparji, stariimi znanci policije, pa ni nobenega, da bi mu Scotland Yard prisodil tolikšno mojstrsko spretnost pri organi-

ziranju tako velike družbe. Scotland Yard meni zato, da so bila morda kakšnemu amerišskemu sleparju postala domača tla prevročila in da si je izbral Anglijo za torišče svojih sleparij.

Deset osumijencev je že pod ključem

V zadnjih dveh letih so prijeli najmanj deset članov te družbe in ti so nekoliko osvetlili delovanje sleparske bratovščine.

Policija je od njih zvedela marsikaj zanimivega: pri ponarejanju sodelujejo tudi ženske; porabijo jih navadno za vnovčevanje čekov. Tolpa ima zelo veliko članov, vendar drug drugega ne pozna. Po vsakem uspešnem dvigu denarja odpotujejo člani iz Londona in se razkrope po vsej deželi in ostanejo tam kot nesumljivi izletniki tako dolgo, dokler policija ne opusti jalo-vega zasledovanja.

Toda vsa ta dognanja še zdaleč niso tako važna, kakor bi bilo važno kolovodjevo ime. Značilno je, da noben aretiranec niti z besedico ni izdal svojega poglavarja, čeprav so vsi vedeli, da jim groze zelo stroge kazni. Ako policija zasači novega člana, nastopi z vso strogostjo, kakor zdaj v Birtovem primeru, toda doslej je bilo vse njeno prizadevanje zaman. Scotland Yard se le predobro zaveda, da tako dolgo ne bo konec teh sleparij, dokler ne bo kolovodja pod ključem.

1. Vloge, bančni in hranilni računi so naraščali od meseca do meseca.
 2. Vse leto ni niti en senerihillski mešan diskontiral nobene menice, ne najel posojila na hipoteko.
 3. Pod temi pogoji banka ne more poslovati, saj mora plačevati obresti, vlačje ravnateljem in osebjem, denarja pa nima, ker je brez dohodkov.
- Celo oni meščani, ki so igrali na borzi, niso najemali kreditov, temveč so vse plačevali v gotovini in niso zastavljali vrednostnih papirjev, čeprav bi jim banka poročila denar po zelo ugodnih pogojih. Banka bo vloženo glavnicno vrnila delničarjem, ker pa mora iz nje kriti svoje izgube, bodo delničarji dobili le 75% vrednosti svojih delnic.

Majhni vzroki — veliki učinki

(n. y. x.) Bern, oktobra. Tudi majhna pomota je lahko včasih usodna, ali pa vsaj zbudí mnogo ogorčenja. Franco je ob obletnici revolucije izdal posebne spominke znamke in jih je več serij poslal tudi svetovni poštni zvezi v Bern.

Zveza je znamke seveda razposlala svojim članom. Po pomoti je pa poslala Francove znamke tudi republikanski poštni upravi v Valenciji. Seveda je republikanska vlada takoj vložila diplomatski protest.

Samomor z zastrupljenim šampanjcem

(d. x. i.) Los Angeles, septembra. Pred nekaj dnevi so bili v Hollywoodu priče senzacionalnemu prizoru. Bokser Jack Doyle je prišel z več svojimi prijatelji v neki bar, pristržno pozdravljen po tamkaj poplivaajočih svojih častileh.

Orkester je ravno zaigral neko čustveno pesem, ko je plesalka Lisa Strathmorova vstala izza mize s polnim kozarcem šampanjca v roki in stopila k mizi, kjer je sedel Jack Doyle. Pozdravila ga je, nato je pa v dušku zvrnila kozarec in vzkliznila: »Vi ste tisti, ki ga ljubim.« Nato se je obrnila, se opotekla k svoji mizi in omedlela.

Mlada plesalka je bila v šampanjec stresla trup in ga je izpila pred njim, ki ga je ljubila. Bokser do takrat mlade plesalke sploh poznal ni. Pri prihiti je vstal in odpeljal svojo oboževalko v bolnišnico, vendar je malo upanja, da bi ostala pri življenju.

Premeten trik

(d. w. i.) Zeneva, septembra. Tukajšnja policija je ovadila dunajskemu varnostnemu uradu veliko goljufijo dveh zelo pretkanih sleparjev. Njuna žrtev je bil neki v Zenevi živ več Armenec. Nekega dne se je zgledil pri njem okoli 45 let star možki,

Pravo sredstvo

Mlada teta pravi: Za prilo in za otroke bi bilo najboljšje

kajti to je pravo sredstvo za pranje!

Raztresen profesor skočil iz tretjega nadstropja

(d. s. f. i.) Sofija, oktobra. Profesor Vanzer je zelo raztresen mož. Ondani se je zmotil in je skočil iz tretjega nadstropja na cesto. Še sreča, da se ni ubil; nevarno pobit leži zdaj v bolnišnici.

Radovednim časnikarjem je povedal, da se je šele pred kratkim vselil v novo stanovanje. Prej je pa stanoval v visokem pritličju. Ker se mu je zdelo škoda časa, je navadno skočil kar skozi okno na cesto. V raztresenosti je tudi v novem stanovanju tako storil, ko se mu je nekam mudilo.

Nasveti mlademu dekletu

NAPISAL ANDRÉ MAUROIS

»Moža naj bi osvojila?« je rekla. »Ženska vendar ne more osvajati. Saj je pasivno bitje. Čaka samo na poklone ali žalitve; pobuda ni njena stvar.«

»To je le videz, ne pa resničnost,« sem ji odgovoril. »Že zdavnaj je Bernard Shaw napisal, da je ženska, ki čaka na poklone, podobna pajku, ki dreži na muho.«

»Pajek prede mrežo,« je rekla, »kaj pa mislite, da počne mlado dekle? Ugaja ali pa ne ugaja. Kadar ne ugaja, je njen ubogi trud zaman, ker ne bo spremenila moških čustev. Rekla bi, da bi bilo že prej obratno: tako ne odbija mladega moža kakor vsiljivost dekleta, ki je ne mara. Ženska, ki se ponuja, ki stori prvi korak, se sme zanesti, da jo bo moški preziral, ne pa ljubil.«

»Imeli bi prav,« sem odgovoril, »če bi bila ženska tako nespretna in bi pokazala, da daje ona spodbudo; umetnost je, storiti prve korake, tako da on tega ne opazi. Zbežati moram, pa zraven želiti, da jo vidi. Odtegniti se, da pritegne sovražnika nase: tako uči dobra stara metoda.«

»A če sovražnika prav nič ne mika, da bi mi sledil, bom ostala sama,« je rekla.

»Tudi to je vaša ženska naloga,« sem odgovoril. »Vdihniti morate moškemu željo, da vam bo sledil. Saj imate za to posebno taktiko, ki jo vi bolje poznate ko jaz; treba mu je kaj malega ugoditi, pokazati zanimanje zanj, nato se pa na lepem ohladiti in mu brez prehoda odbiti, kar se mu je še prejšnji večer zdelo dovoljeno. Mrzla prha je sicer zelo groba reč, a za ljubezen in poželjnost je kakor nalašč.«

»Toda vaša taktika zahteva dvoje: 1. hladnokrvnost ženske — a kako naj z mrzlo prho oblijem človeka, ki me očara s svojim glasom? 2. Da je prizadet moški že pokazal nekoliko pozornosti. Drugače lahko nastavlja te klobčiče, kolikor hočete, mačka se z njim ne bo igrala.«

»Nikdar ne bom verjel,« sem odgovoril, »da ne bi lepo mlado dekle pripravila moškega do tega, da se bo začel zanimati zanjo — če ne drugače, pa tako, da mu začne govoriti o njem samem. Moški so zvečine kaj nečimrni bitja. Poslušajte jih, dajte, da bodo o sebi govorili: prepričani bodo, da jih imate za pametne, in ta ho jih bo obšla želja, da bi se spet sestali z vami.«

Muhasta igralka

(d. x. i.) Pariz, oktobra. Pariška gledališka igralka Marysa Wendlingova slovi po svojih prenapetostih. Pri občinstvu je bila zelo priljubljena in je dobila celo že ponudbe za film. Toda kljub blesteči karieri, ki se ji je odpirala, je Marysa pred nekaj leti dala slovo gledališču, češ da se bo rajši posvetila bolniškemu strežništvu; pridružila se je namreč neki zdravniški odpravi, ki je krenila v tropske kraje zdraviti gobavost.

Po letu dni se je bivša igralka spet vrnila v Pariz in začela filmati. Nekega dne se je pa na lepem spomnila, da bi šla rajši v samostan. Najbrže jo je mikal zgled znamenite igralkice Eve Lavallierjeve, najslavnejše predvojnega pariške igralkice, ki je pozneje postala redovnica.

Wendlingova je torej stopila v Lyonu v samostan kot novinka. Toda tik pred zaobljubo je tudi samostanu dala slovo, češ da jo gledališče bolj mika.

Marysa Wendlingova se še zdaj oblači in vede čisto po samostansko. Nekaj ur na dan namreč prav nič ne govori in nosi še vedno tesno do vratu zaprte obleke. Tudi nakita nima več. Ta nenavadna umetnica je zdaj dobila vabilo za gostovanje v Združenih državah. Pred nekaj dnevi se je odpeljala iz Pariza, da bo v Hollywoodu nastopila v nekem velikem filmu.

Najsrečnejše mesto na svetu

(n. z. i.) Newyork, oktobra. Mestece Seneri Hill v državi Pennsilvaniji je čez noč zaslovelo, saj se je s ponosom krstilo za »najsrečnejše mesto na svetu«. V tem rajju na zemlji plavajo vsi meščani v denarju, tako da je edina banka v tem mestu prišla na kant, ker je ni pač nihče potreboval.

Upravni svet banke je izdal značilno poročilo, zakaj je morala banka prenehati poslovati. V tem poročilu čitaš:

Izid našega nagradnega tekmovanja iz romana »Artist Bux«

Pravilni odgovor: Morilec obeh artistov in Lorenza je slon Brama. Pravilnih odgovorov smo prejeli 71

Ljubljana, 6. oktobra.

Danes smo končali pregledovanje poslanih odgovorov. Vsega skupaj jih je prišlo 1216, od teh je bilo pa le 71 pravih. Tisti, ki so pravilno odgovorili, so napisali, da je umoril oba artista in Lorenza Baradeza slon Brama, (ali »stari slon« ali »slon«). V poštev pri nagradah so prišli le docela pravilni odgovori. Razumljivo je, da tistih odgovorov, pri katerih so odpošiljalci sicer napisali, da je bil morilec slon, a so navedli število pravih odgovorov samo v odstotkih, nismo mogli upoštevati pri tekmovanju. Nekateri so na primer napisali, da bo število pravih odgovorov 40% ali 80% vseh naročnikov. Vse nepravilne odgovore je posebna pregledovalna komisija takoj zavrgla.

Napoved nam je ostalo še 71krat po dva kupona s pravih odgovori. Te je komisija še enkrat natanko pregledala in med njimi izbrala tiste, ki so bili številu 71 najbližji.

Komu je bila sreča mila?

Prvo nagrado, v znesku 1000 din dobi brez žreba Marica Jäger iz Male Nedelje pri Ljutomeru, ker je razen pravih odgovorov edina zadela tako blizu prave številke, namreč številko 70.

Drugo nagrado, v znesku 500 din, je dodelil žreb gospodu Franju Ukoviču, trgovskemu potniku iz Ljubljane, Zrinjska ulica 15. Gospod Ukovič je namreč navedel številko 75 in ker je bila ta številka prav tako blizu pravi številki kakor številka 68 (g. Seljanin), je v tem res redkem primeru moral odločiti žreb.

Tretjo nagrado, v znesku 300 din dobi g. Aleksander Seljanin, polkovnik iz Ljubljane, Pod Turnom 4, Tivoli. Gospod Seljanin je navedel številko 68.

Četrto nagrado, v znesku 200 din, dobi g. Albin Kranjc, trgovec iz Maribora, Koroška cesta 47, ki je navedel, da bo pravih odgovorov 75.

Peto nagrado, v znesku 100 din, dobi gospa Hinka Prelovec, domačica iz Celja, Stritarjeva 31, ki je navedla, da bo pravih odgovorov 60.

Šesto nagrado, v znesku 100 din, dobi Milan Pogačnik, dijak iz Ljubljane, Stari trg 24/II. Navedel je, da bo pravih odgovorov 60.

NADALJNJIH ŠEST NAGRAD PO 50 DIN SO DOBILI

(v oklepaju, koliko so navedli, da bo pravih odgovorov):

- Tončka Novak, delavka v predilnici, Litija (85).
- Olka Wöfling, žena urarja, Ljubljana 7, Malgajeva 13 (55).
- Terezija Terglav, gospodinja, Ljubljana, Kolizejska 4 (50).
- Mirko Senica, mizar državne železnice, Studenci pri Mariboru, Kralja Petra cesta št. 12 (47).
- Milvana Bratina, uradnica, Kranj, Jezerska cesta 5 (47).
- Rudi Malahkovsky, stud. chem., Ljubljana, Mišičeva cesta 23 (45).

PET NAGRAD V OBLIKI VSELETNE NAROČNINE NA »DRUZINSKI TEDNIK« DOBE:

- Peter Winer, brivski pomočnik, Ljubljana, Miklošičeva 40 (38).
- Mihael Zupan, rudar, Retje ob Savi št. 63, Trbovlje 1, Vode (36).
- Franc Lončnar, zidar, Jesenice, Fužine pod Možakljo št. 23 (35).
- Marija Šišek ml., Litija št. 40 (30).
- Poionca Cej, šivilja, Vaita vas št. 48, pošta Straža (30).
- Upajmo, da ste z razdelitvijo nagrad zadovoljni, saj se lahko sami prepričate, ali smo bili pravični, ali ne. Znal nam je, da nismo mogli podeliti še več nagrad, saj smo prejeli toliko pristržnih pismov! Nekateri so nam še posebej v pismih napisali, koga imajo na sumu kot morilca. Seveda je vsakdo mislil, da je zadel v črno. Neka gospa nam je na kupon pripisala: »Morilec obeh artistov in Lorenza je Dakje, kdor je roman natanko čital, bo to kaj lahko uganil.« Gospa je še pripomnila, da bo pravih odgovorov več ko tisoč.
- Posebno prijetno nas je razveselil odgovor nekega naročnika, ki nam je napisal: »Če bi bil slučajno tako srečen, da bi dobil prvo nagrado, jo lahko kar obrzite za naročnino, tako mi je pri sru vsaj list!« Velikodušni gospod pa žal ni napisal pravih odgovorov in tako mu v zvezi prijaznosti nismo mogli določiti kakšne nagrade.
- Vsi tisti, ki to pot niso imeli sreče, naj se pa tlažijo z mislijo, da jim bo pač drugič sreča bolj naklonjena. Veselilo nas je, ko smo videli, kakšno zanimanje je zbudil naš nagradni roman, in odločili smo se, da bomo odšli še večkrat priredili podobna tekmovanja.
- Srečne nagrajence bomo še posebej pismeno obvestili.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA »DRUZINSKEGA TEDNIKA«

Poravnajte naročnino!

baje njegov rojak, in mu hotel prdati za 35.000 frankov zlatnikov.

Armenec je bil s kupčijo zadovoljen, toda tujec je hotel najprej imeti denar. Domenila sta se za nov sestanek v Armenecovi pisarni, in Armenec mu je res našel na mizo 35.000 frankov.

Takrat mu je pa tujec povedal, da kupčijo samo posreduje in da bo pripeljal pravega prodajalca. Odhiti je in se je kmalu vrnil z nekim moškim, ki ga je predstavil za prodajalca zlatnikov. Denar so še enkrat presteli, nato je pa eden izmed tujcev predlagal, da bi ga spravili v robec. Armenec je bil s predlogom zadovoljen. Slepar je tedaj zavil denar v robec, ki ga je nalašč za to prinesel s seboj. S kupčevim dovoljenjem so nato dragoceni robec spravili v Armenecovo blagajno, ključ sta pa vzela oba prodajalca in sta odšla s pripombo, da bosta zlatnike takoj prinesla.

Armenec je čakal več ur, toda sleparjev ni bilo od nikoder. Ker tudi drugi dan še nista prišla, je dal Armenec nasilno odpreti blagajno. Robec je bil še zmerom tam, kamor so ga bili položili, toda v njem je bil samo star časopisni papir. Sleparja sta bila namreč robec spretno zamenjala z drugim.

30. leto — starostna meja za angleške telefonistke

(n. z. i.) London, oktobra. Med angleškimi telefonistkami vlada zadnje čase veliko razburjenje. Pri avtomatiziranju telefona je izgubilo službo mnogo telefonskih uradnic. Obrnile so se torej do glavnega poštnega ravnatelja s prošnjo, naj jih namesti drugod.

Poštni ravnatelj je pa izjavil, da lahko sprejme v druge urade le one uradnice, ki še niso prekorale tridesetega leta. Ta nenavadni pogoj je utemeljil s še nenavadnejšim pojasnilom. Dejal je namreč, da starejše telefonistke niso porabne za nobeno posredno delo. Seveda so uradnice sprejele ravnateljevo izjavo z velikanskim ogorčenjem in so že postavile novo zahtevo, da se starostna meja pomakne vsaj do 45. leta.

Glavni poštni ravnatelj se pa še ni dal omečit, čeprav vsa angleška javnost napeto čaka na konec službene vojne in na them gotovo »držje« ubogimi telefonistkami.

Deseti brat OBLEGA GIBRALTARJA

(1779 do 1783)

Novela »Družinskega tednika«

Denar na cesti

Napisal J. Clemens

Ljubezenska povest v verzih po Jurčičevem romanu

V sedanji čas postavil in v stihle prell
Ivan Rob

II.

Misleč, da tako naročilo ji Kvas po meni je poslal, zato dekle je odklonilo. V odgovor sem takó dejal: »Ne Kvas, le jaz ti to velevam, ker se k dejanju mi mudi; obenem strogo pa zahtevam, da zmenek Kvasa pomiri. Če priti brani ti kaprica, ostala stara boš — devica.«

III.

Ojoj, kako je prebledela, ozelenela in zardela, po licih potok pa solzá si skozi puder pot ravna. »Pa pridem,« vsa v solzah zavpili. Da vzrok sem móci, se kesam, v srce se reva mi zasmili, tolažim jo, kot vem in znam. Potem od nje sem se poslovil, da Lovreta bi kje ulovil.

IV.

Sem našel ga pod staro lipo, imel je v ustih športno pipo, prekrižane roké, nogé, pogled mu šel je čez poljé. »Prijatelj,« mu zaupno pravim, »čestitam! Ti si sreče sin. Prihranil v mrežah solznozlatih ljubezni bog ti je pogin. Ob treh popoldne na verandi te vabi Manica na randi.«

V.

Nato zaviham si rokave in Kvasa samega pustim. Na sredi senčnate dobrove poeta Marjana dobim. »Prijatelj,« ga lepó pozdravim, »da sem te našel, sem vesel. Kako zaklad svoj srčni braniš? Dekleta Kvas ti bo prevzel. Ob treh popoldne na verandi sta danes zmenjena za randi.«

VI.

Kar nič s poetičnim obrazom za mano Marjan je zijal, ko jaz od njega skoz tokavo sem prepevaje odvihral. Le kam se mi tako mudi? Ah, k tebi, Olga ljubezniva! Brez tebe svet mi je kopriava, brez tebe zdravja zame ni! Prišel sem. Kaj korak mi veže? Njen lik, ki v vrtu zelje reže.

VII.

Na sveže barvano ograjo roke tresočé položim, z rokavom znoj obrišem s čela in nežno k nji spregovorim: »O srečne, zeljnate glavice, kako umirate lahko! Pod roko take krasotice i jaz bi želel si takó. Smrt zame grozo bi zgubila če ta bi roka jo nosila.«

VIII.

Po tem poklonu požgečkana smehljalé vame se ozré. A zdajci, nepričakovano nasmeš na ustih ji zamrè: »Za božjo voljo, mar ste slepi? Prebarvan je na novo plot. Oglejte se! No, to ste lepi! Tako ne morete od tod. Da te maroge se znebite, za mano v sobo brž stopite!«

IX.

Za njo stopinje sem pobiral in v njeno sobo šel vesel, mi v prsih strah je prejšnji shiral sem sveži barvi hvalo pel. Ko v njeno sobo sva prispela, bencin je vzela brž v roko, mi sukničle sleči je velela, spregovorila je tako: »Mar večkrat se tako zgodi, da odpovejo vam oči?«

Gibraltar (iz arabskega Džebel-al-Tarik, t. j. »Tarikova gora«) je skalnat otok v južnošpanski pokrajini Cadiz ob 14 km široki morski ožini istega imena. Meri 5 km² in ima 20.600 prebivalcev. Na zahodni strani stoji mesto Gibraltar, močna angleška obmorska trdnjava in pomorsko oporišče. — Gibraltar je bil v 15. stoletju španski, leta 1704. je postal angleški, a v letih 1779. do 1783. so ga Francozi in Španci zaman skušali iztrgati Anglezem. Danes je Gibraltar britanska kronska kolonija in najvažnejše angleško oporišče na poti v Indijo in na Daljni Vzhod.

I

Pogovor je pri priči utihnil. Častniki so vstali in pozdravili guvernerja Gibraltarja, ki je stopil z več višjimi oficirji v dvorano stare opatiije. Kljub junijski vročini je bilo hladno za debelim obzidjem; skozi okna se je odpiral razgled na prekrasen vrt. »Gospodje,« guvernerjev glas je bil odsekan pa vendar miren, »gospodje, sklical sem vas sem, da vam povem: pripraviti se moramo na oblego. Pravkar sem dobil od generala Mendoze, poveljnika španskih čet, sporočilo, da je konec prijateljstva med Španijo in Anglijo.«

Skoraj dobroten je bil njegov nasmeš. »Lepi izleti na Španeko se nehajo; temu ali onemu izmed naših gospodov bo zato hudo. Ostané nam le še naša skala. Španija nam je napovedala vojno.«

Med rdeče in višnjevo uniformiranimi častniki je vstal živahen nemir.

»Ali naj to name meri —?«
»Ne, gospod polkovnik, na nas vse.«
Elliot, priljubljeni »stari Elliot«, ga je prijazno pogledal: »Dobro vem, colonel, da samo skrb iz vas govori.«

Poveljnik je vzel v roke šop papirjev:

»Da ponovim: naša pečina je že od narave skoraj nepremagljiva, vzlic temu smo tiste točke, kjer bi nas sovražnik utegnil presenetiti, krili s topništvom; to kritje je, mislim, zadostno. Trdnjavski topniški park šteje 663 topov vseh mogočih kalibrov, moznarjev in havbic; to je za tako tesen prostor precej.«

Garnizija ima danes, v juniju 1779. leta, 209 častnikov, 482 podčastnikov in 4632 prostakov. To da skupaj 5323 mož. Z njimi je moči trdnjavo držati.«

Topniški poveljnik je prosil za pomožitev topničarjev: »Imam samo kakšnih 500 mož, a to bo za obrambo trdnjave premalo.«

»Dobro, vzemite si takoj še 180 pešcev in jih dodelite baterijam.«

»Ali kaže na dolgo oblego?« je vprašal nekdo.

»Mislim, da ne,« je odgovoril general Elliot; vedel je, da govori zoper svoje boljše prepričanje.

»Gospodje! Preden sklenem sejo, bi vas še prosil, da čim prej dgrade okope, da se potem lahko lotimo drugih nalog; kajti nove naloge nas še čakajo, zanesite se na to, gospodje. In še nekaj!«

Stal je ko izklesan ob koncu mize in luč je obsevala njegov izraziti profil. Počasi je povzel:

»Ne pozabite, kaj je Gibraltar Angliji. Kdor ima Gibraltar, ima ključ do Sredozemskega morja. Ni ga brodcovja, ki bi moglo neopaženo smukniti v ocean ali narobe. Kvečjemu

so sršeli iz ozkih lin nepremagljivih, v živo skalo vsekanih kavern. Na vrhu, tam kjer je stal general, se je grozeče šopiril mogočen kanon, naj večji med vsemi.

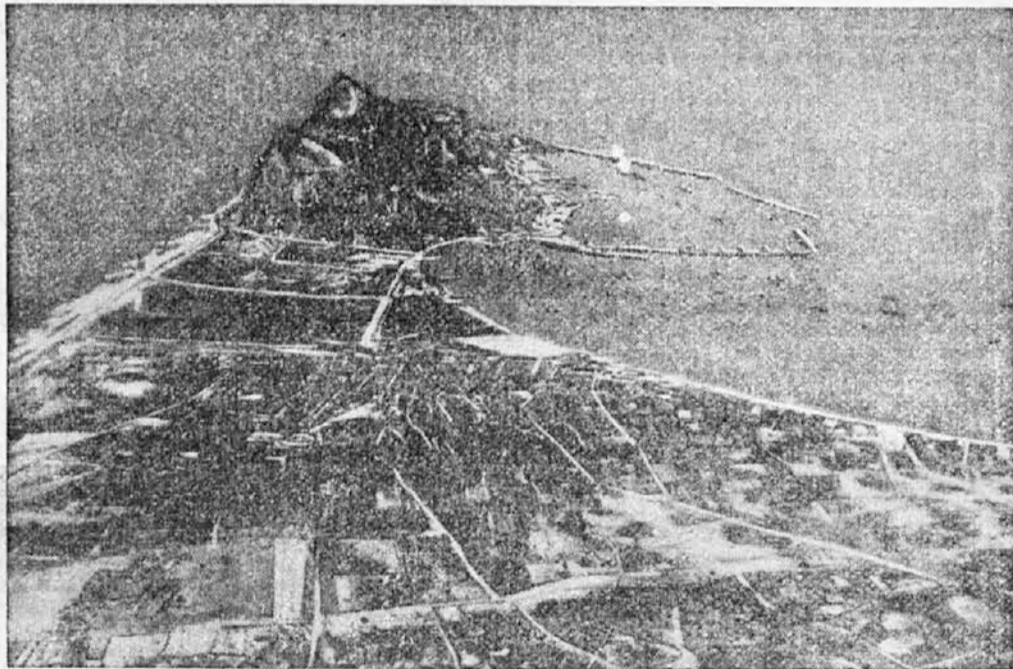
»Naj le pridejo,« je zarenčal general. Takrat se je zaslišal zamolkel udarec, in še eden... Španci so streljali iz Filipove trdnjave na neko ladjo, plovečo v pristan.

II

Sovražnosti so se začele. Čudno, pri Špancih so topovi malo ne počivali. Dan za dnem, noč za nočjo so cele kolone delavcev kopale jarke in ker so kmalu trčile ob podtalno vodo, so morale postavljati velikanske nasipe in jih podpreti z vrečami peska, butarami dolgega dračja in s prstjo natlačenimi kadmii. Težavno in zamudno delo je bilo to na peščenem svetu; ker so bili čez dan le preveč za tarčo trdnjavskim topovom, so kmalu opravljali to delo le še ponoči.

Prva španska moznarska baterija je bila naposled gotova; blagoslovili so jo in jo krestili na ime Svetega Carlota. Pa ni bila dovolj; bred bojno črto so kmalu nato zrasli nasipi za nove, še silnejše baterije. Nedvomno so hoteli z lakoto spraviti Gibraltar na kolena.

General Elliot je naročil, da mu imajo vsak dan sestaviti seznam zaloga. Številke niso nič dobrega govorile. Kadar je mislil, da ga nihče ne vidi, so mu gube razorale čelo s skrbmi. Če ga Anglija pozabi, bo Gibraltar kmalu izstradan. Kljubovalno in nepremagljivo je stala pečina, toda poguba se ji piše, če bo lakota razredčila vrste topničarjev. Zraven je bilo pa še mesto in v njem 7 tisoč

Pogled na Gibraltar iz ptičje perspektive

Dollej so se dobro razumeli s Španci, prirejali skupne zabave in hodili z njimi na lov.

Spet se je zaslišal poveljnikov glas: »Vsi vemo, kaj pomeni vojna za trdnjavo Njegovega Veličanstva. Brez odloga moramo pripraviti vse potrebno za obrambo.«

Sunkovito je vstal general Elliot, njegova čakata postava se je vzravala:

»Narava je odlično poskrbela za našo pečino. Na vzhodni in severno-vzhodni strani je izkranje skoraj izkjučeno. Povsod drugod smo se pa z umetnimi utrdbami tako zavarovali, da se nam ni bati presenečenja.«

Vprašujoče je pogledal k poveljniku kraljevskega topništva. Le-ta je pritrilno pričimal.

»Skala je nasproti medmorju, torej na španski strani, tako posejana z baterijami, da je na kopnem ni točke, ki je ne bi njihov ogenj dosegel. Oba dohoda na špansko stran sta zavarovana ne samo s postojankami, temveč tudi z vodo, segajočo tu šest čevljev viško. Na to stran, torej na kopno, se vrhu tega spuša pečina skoraj navpič; tako bomo s svojimi delno kritimi baterijami lahko odbili vsak napad s kopnega. Tudi mesto je na morski strani zadostno zavarovano s parapeti, ograjami in branami. Tako mora napad i s kopnega i z morja trčiti bodisi ob nepremagljivo pečino ali pa ob naše vrle baterije. — Ali si kateri izmed gospodov želi še kakšnih pojasnil?«

Star pehotni polkovnik se je prijavil: »Morda nas bodo hoteli izstradati!«

Elliot se je hudo zresnil. »Vse dotlej dokler obstoji brodvog Njegovega Veličanstva, Anglija ne bo pozabila na Gibraltar. Mogoče nas bodo z morja in s kopnega obkolili. Naša dolžnost bo, da poskrbimo za živce.«

»Kolikor vem, ga nimamo bogve kaj,« je menil polkovnik.

»Kar ne bo nobenemu britanskemu častniku branilo, da ne bi storil svoje dolžnosti.«

kakšna osamljena ladja bi se nam utegnula izmuzniti, in še ta samo v nočni temi. Gibraltar obvladuje sredozemsko trgovino, in če bomo kdaj dočakali kopensko zvezo z Indijo — in dočakali jo bomo! — bo Gibraltar za Veliko Britanijo še toliko bolj nenadomestljiv.«

Generalov glas je rahlo drgetal. »Zato naj Njegovo Veličanstvo ve, da smo ponosni, ko stojimo na tej najvažnejši postojanki, in da je za nas samo po sebi umevno, da bomo prej padli, kakor da bi le izustili besedo o predaji. Gospodje, mislim, da sem istih misli z vami, če izjavim, da ne bomo Gibraltarja nikoli dali iz rok!«

Vsi so vstali in vzkljknili: »Nikoli, nikdar!«

»Naj živi kralj!«

»Naj živi kralj, naj živi Anglija!«

General Elliot je stal s svojim adjutantom na najvišjem vrhu pečine. Globoko spodaj se je razprostiral raven, ozek in peščen pomol, obdan s Sredozemskim morjem in z Gibraltarskim zalivom. Znožje pečine je segalo na levi pod vodo, potlej se je pa razprostiralo nevtralnó ozemlje s prgiščem vrtov. Proti Španiji so vstajale »linije«, španske utrdbe, ki so delile špansko celino od Gibraltarja; kjer so segale v zaliv in v morje, so jih varovale utrjene trdnjave.

Poveljnik je vedno iznova nastavljal daljnogled. Za španskimi črtami je bilo nenavadno živahno; kar mrgolelo je ljudi.

»Baterije postavljajo. Mislim, da jih bomo kmalu slišali,« je rekel adjutant.

Prekrasen je bil pogled po španski pokrajini. Iz ravne rumenkastobebe zemeljske ožine so kipeli v nebo mogočni španski vrhovi: andaluzijske in granadske gore.

Potlej se je njegov pogled ustavil na skali. Vseposod okopi, strelne line, baterije. Vzpenjajoča se skoraj iz ravnine, je bila pečina vse do vrha posejana s topovi; mnogi med njimi

civilistov, 7 tisoč jedcev, ki jih je treba vsak dan nahraniti, in razen teh 7000 je čakalo še 5000 ust zmerem lačnih vojakov.

General je vzdihnil, toda hitro si je nadel malomarnosten izraz, kadar je kdo stopil v sobo. Nihče ne sme videti njegovih skrbi.

Stiska je postajala od dne do dne hujša. In na obzorju nikjer angleškega jadra. Le ponoči se je zdaj za zdaj prikazala kakšna majhna maroška jadrnica, da jim proda nekaj malega, navadno že pokvarjenega živeža za blazen denar.

Blede in izstradane so stale žene vciakov s sestradanimi dojenčki v narčjih pred trgovinami in čakale kosčka kruha in zalogaja osoljenih rib.

Cedalje manjši so postajali obroki. Kuhali so že osat in trgali travo. Kadar so vojaki videli omagujoče žene, so preklinjali starega guvernerja, ki bi bil rajši od lakote umrl, kakor da bi dal Gibraltar iz rok.

Nezadovoljstvo je raslo od dne do dne in postajalo že nevarno. Le kaj naj bo Angliji ta bedasta skala? Ali je mar ta sivi apenec važnejši od življenja in zdravja toliko vrlih vojščakov? Posebno Hanoverčani so preklinjali svoj obupni položaj; spominjali so se prostranih rženih in pšeninih polj iz svoje domovine in kaše, ki je doma niti najsiromašnejšemu med siromašnimi ne manjka, tu morajo pa umirati od lakote. Žené so jokale in kazale svoje gineče otroke.

Pred vrati pekarn so stale straže — kaj je bilo to mar sestradancem! — »Pojdiva, tovariši, nekje bova že našla kruha!« In vrli Angležji in Nemci so vdrli v pekarne in skrili pod sukničje hlebce kruha, da jih odneso svojim ženam.

Ta prekleti guverner! Mrki pogledi so ga ošinili, če se je le prikazal. In zraven se je upal še smehljati, upal se je delati malomarnega; po gobcu bi ga kresnil!...

(Dalje prihodnjič)

Le nekaj borih šilingov je še imel Garbon v žepu, ko je zagledal, kako je neki gospod poklical taksi in skočil vanj, obenem mu je pa iz žepa zdrknila denarnica na cestni tlak. Garbon bi ga prav za prav moral na to opozoriti. Toda že pol leta je bil brez službe in zato je opozorilo rajši opustil. Instinktivno se je prisilil k miru, ko je pobiral denarnico. Ozrl se je okrog, kakor da bi iskal njenega lastnika, potem je pa zmignil z rameni in se navidezno napotil na bližnjo policijsko postajo. Med potjo je pa videl, da ga nihče ne opazuje, da ima listnica zlato okovane robove in da se prijetno boji; očitno je bila polna denarja.

Ta domneva se je izkazala za resnično. V neki samotni uličici je Garbon dognal, da je v listnici 278 funtov v manjših bankovcih. Posetnice ni bilo v njej, pa tudi ne pisma, ne ničesar drugega, da bi bilo moči dognati lastnika. Čudovita najdba!

Zdaj ko je imel 278 funtov premoženja, mu je bil svet odprt. Zaradi svoje dobre vzgoje je rajši videl, da mu je krulil želodec, kakor da bi zanemarjal svojo obleko. Zato pa tudi ni prvih petih funtov zajedel, temveč si je najprej kupil čist ovratnik in lepo, moderno ovratnico. Potlej jo je mahnil k brivcu, da ga je skrbno ostrigel in obril. Tako prenovljen je Garbon spet stopil na cesto in z zadovoljstvom ugotovil, da se prav nič ne loči od svojih sosesčanov. Pri tem je pa do zadnjega pennyja porabil svoj lastni denar. Toda zdaj lahko prične brez skrbi in ne da bi zbujal sum, izdajati še tujega.

Seveda je zdaj najprej pomislil na dobro kosilo. Vilo mu bo še več poguma, obenem bo pa lahko pri tej priložnosti izmenjal tudi prvi tuj petak. Odločil se je, da pojde k Marolinju.

Tamkaj njegova imovitost gotovo ne bo zbujala suma, saj je prejšnje čase je redko tja zašel. Toda takoj ob vhodu, pri vrtiljivih vratih, je opazil Rareya. Rarey je bil eden izmed rajvejših Garbonovih poklicnih tovarišev, obenem pa tudi njegov osebni prijatelj. Bil je pa tudi prvi, ki ga je ob Garbonovem stecaju neusmiljeno odpravil: »Ne morem ti pomagati! Prav tega se je moral Rarey tedaj spomniti. To je dokazoval njegov prestrašeni pogled, ki se je v njem zrcalil strah ob misli, da ga Garbon morda namerava napumpati.«

Prav zaradi tega pogleda je pa Garbon Rareyu le kratko pokimal in ne ta bi se še kaj zmenil zanj, zavil v restavracijo. Čutil je pa, kako ga Rareyovo presenečenje kar žge v tilniku, obenem ga je pa obšla strastna želja, ta bi temu fantetu dokazal, da ni prav nič navezan na njegovo pomoč.

Ko je v garderobi oddajal klobuk, ga je Rarey dohitel.

»dan, Garbon. Kje si pa tičal tako dolgo?«

»Tamkaj, kjer nameravam tičati tudi prihodnje tri mesece,« je odgovoril Garbon, opogumljen po 278 funtih, ki jih je čutil v žepu. »Na počitnicah sem!« Videl je, kako strmeče ga je Rarey pogledal. »Zdajle grem obedovat,« je pristavil, »ali se mi pridružiš?«

Pri drugi jedi je menil Rarey: »Res čudno, da te tukaj vidim, Garbon!«

»Zakaj?« je vprašal Garbon malomarno. Jedčaja in pijača in denar v žepu so mu šopirili greben. »Ali mar ne zahajaš sem? To je že od nekda!«

»moja najljubša restavracija!«

»Ne, menil sem, kakšna sreča, da sem te baš zdaj našel, ko si prost,« je odvrnil Rarey.

Garbon ga je pogledal. Kaj neki je plete? Skoraj strah je zadržel v Rareyevem glasu, ko je vprašal:

»Ali res nisi nikjer, Garbon?«

»Ne, res ne,« je odvrnil Garbon, mož, ki je že celih šest mesecev iskal službe in dela. Takoj nato je pa skomignil z rameni, ker se je odločil, da se bo na račun 278 funtov malo dobro imel. »Pravim ti, da sem zdaj na počitnicah,« je povzel. »O delu se mi niti ne sanja ne, vsaj prihodnje mesece ne bom mislil nanje!«

Tedaj se je pa zares zgrozil nad razočaranjem v Rareyevem pogledu. Ali je mogoče, da bi mu Rarey res hotel priskrbeti službo?

Nadaljevanje na 8. strani

SISTOM
PASTA ZA ZOBE

Po priporočili naših zobozdravnikov

Dobi se povsod!

Vsak
nima toliko denarja, da more potovati v kopališče

Toda vsakdo
bi moral dati za zdravje letno 100 — 150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode samo našo znamenito:

Radenski zdravilni vrelet onega z rdečimi srci iz Radenskega zdravilnega kopališča Slatina Radenci (pri Mariboru)

Zahtevajte gratis prospekt!

„V tridesetem d'vičica reva še samičica...“

Svoje dni je že Prešeren v hudo-mušni pesmici opeval zarjoveno d'vičico, toda hvala Bogu od tedaj do danes so se časi že pošteno spremenili. Danes bi bila vsaka neporočena ženska hudo užaljena, če bi jo že pri tridesetih letih prištevati k starim devicam. Sploh bi pa morale ženske same poskrbeti, da bi zarjovene d'vičice kmalu docela izginile s sveta!

»Ta je pa lepa,« porečete ogorčeno, »Saska si je spet nekaj novega izmislila! Najprej naj nam vsem priskrbi može, potem naj pa pisari o tem in onem!« Priznam, tako hitro ne gre. Res je, da smo si s svobodnejšim življenjem, dobrimi lepotili in pametno higieno podaljšale starostno mejo za dobro desetletje, še bolj res je pa, da si v današnjih časih ženska le iztočka poišče pravega moža. Še huje je, ako imaš ljubeza že izbrana, pa ti primanjkuje denarja, da bi si ustvarila domače ognjišče.

Kaj me je napotilo k odločitvi, da vam napišem nekaj besed o tem pečečem problemu? Večkrat čitam ugleden ženski list, ki ima na zadnji strani veliko rubriko za ženska vprašanja. In prav med temi vprašanji sem neštetočrat čitala: »Stirideset let mi je, nisem se poročila in nimam sorodnikov. Zdaj živim čisto sama, plače imam zdaj dovolj, toda nič mi ne hasne, ker je ne morem z nikomer deliti. Svetujte mi, kaj naj storim. Ali naj se vseeno poročim? Ali je boljše, če ostanem sama, saj bi me zdaj vsakdo vzela zaradi denarja...« In spet: »Nisem se poročila, ker mi starši niso dovolili, da bi vzela tistega, ki mi je bil pri srcu. Zdaj živim sama na velikem posestvu, pet in trideset let imam in še se oglašajo snubci, moj nekdanji ljubi se je že poročil, toda jaz se še zmerom ne morem odločiti za zakon. Svetujte mi, ali naj se poročim, ali naj pa raji gospodarim na očetovem posestvu...« In tretja: »Moja službena leta v državni službi bodo kmalu potekla, že čez nekaj let bom stopila v pokoj. Kam naj se potlej obrnem, da bom na stara leta najbolje preskrbljena? Živim sama, toda samote sem se že silno navadila, družbe pa nimam nobene, ker nikogar ne poznam. Moje edino veselje so cvetlice...«

Podobna pisma srečujem v vsaki številki. Iz vseh pa strmi le eno veliko, težko vprašanje: »Kaj bom sama na stara leta?« Napak bi bilo misliti, da samo mladi ljudje pogrešajo družbe, tudi starejši se le težko in počasi privadijo samote. Ako ima ženska veliko rodbino, potem še nekoliko gre: na stara leta postane dobra tetka, stanuje pri svoji poročeni sestri in se ukvarja z nečaki in nečakinjami. Toda kaj naj store one, ki so čisto same na svetu?

Najprej in kar najhitreje naj se iznebe občutka samotnosti! Razumljivo je, da se prične človek, ki živi leta in leta sam, kar nekako izogibati družbe. Napak! Koliko ljudi je še na svetu, ki so prav tako samotni in potrebni razvedrila! Do teh zapuščenec se je treba obrniti! Vseeno

kako, najbolj preprosta pot je časopisno oglaševanje. Le oskosrčni ljudje vidijo v časopisnem oglaševanju nekakšno mešetarstvo. Marsikdo bi vam pa vedel povedati, da je prav po oglasu našel sorodno dušo, ki mu leži samoto starih let!

Ako imaš dovolj denarja ali čedno pokojnino, si privoščiš sem in tja gledališče ali lep film. Umetnost človeka čudovito dvigne in pomladi.

Marsikatera pa pri štiridesetih in še pozneje okleva in premišlja, ali ne bi bilo boljše, da bi si vseeno poiskala moža. Tem naj povem, da je v teh letih izbiranje moža prav takšna loterija kakor v mladosti. Toda pogosto so takšni »razumski zakoni« celo srečnejši kakor zveze iz ljubezni. V tak zakon prineseta mož in žena že dobršen kupček življenjskih izkušenj, lepo merico potrpljenja in ustaljenosti. Ako potem takšno zvezo še otroci blagoslove, je sreča v zakonu popolna in neskaljena. Paziti je pa treba pri izbiri življenjskega druga. Najboljše je, da ga kako preizkusite, ali jemlje res vas ali pa le vaš denar. Najsrečnejši so pa vsekako zakoni, sklenjeni na podlagi skupnega spoštovanja in naklonjenosti.

Zdaj pa še resno besedo vsem onim, ki so se postarale, a se niso poročile in nimajo dobrih sorodnikov ali majhnih nečakov, da bi jim posvetile svojo neutrušeno materinsko ljubezen. Časi, ko so zarjovene d'vičice strahile po svetu in gojile zlate ribice, so minili! Današnji dan kliče po močnih, celih ljudeh in dobrih in ne-sebičnih ženskah! Dandanes lahko vsaka zadosti svoji ljubezni! Vprašate, kako? Le pomislite, koliko nedolžnih otročičev je na svetu, ki nimajo ne mamic ne očetov in niti dobrih tetk, da bi skrbele zanje. Pomislite, koliko siromašnih deklet pride v mesto, kjer jih ne pozna živa duša, kjer na vsakem koraku preže nanje vse mogoče nevarnosti. Te deklice, navadno iz revnih kmečkih družin, imajo skoraj zmerom čudovito čista in lepa srca, polna dozetnosti za vse, kar je lepo. V mestu pa neštetočrat zaidejo v slabo družbo, ki jim iztrga iz src vso ljubezen in vso poštenost.

Ali ne bi mogla stopiti sem in tja v dežji dom in ponuditi temu ali onemu izmed malih nebolgljenčkov nekaj gorke ljubezni in nekaj podpore? Ako si pa še mlada in imaš dovolj denarja, lahko vsak dan sprejmeš za svojo siroto brez očeta in matere. Ali ne bi mogla vzeti k sebi mlado dekle, ki je prišla služiti, in ji ponuditi namesto grenkega kruha nekaj dobrih besed in dobre vzgoje?

In naposled, ali ne veš, da so v vsakem mestu predmestja, polna revščine in bolezni, polna suhih, bolehnih otrok in izžetih, sestradanih mater? Stopi kdaj tja, poglej malo okrog sebe in nič več ne boš tako pogreznjena v svojo grenkobo! Odpi roke in srce, pomagaj, kjerkoli moreš, in kmalu boš spoznala, da ima vsak človek na svetu veliko, največje poslanstvo — poslanstvo usmiljenja in ljubezni!

Vanje deni rumenjak in nekaj beljaka, zapri jih pa s praženimi žemljevimi rezinami. Naloži paradiznike v dobro omaščeno posodo in jih v močno zakurjeni pekači peci pet minut.

Nova športna moda

Letošnja jesen je naklonjena vsem tistim, ki nerade globoko segajo v žep. Posebno namreč poudarja športno modo, ki je nedvomno najcenejša in najbolj praktična. Še nikoli ni bilo v pariških modnih trgovinah razstavljenih toliko kostimov in športnih plaščev kakor letošnjo jesen.

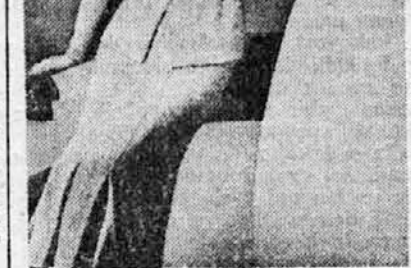
Ako bi ženski vzeli kostim, bi ji naprtli na rame res veliko izgubo. Kaj oblečeš dopoldne za nakupovanje po trgovinah? Kostim. In popoldne za izprehod po jesenskem parku? Seveda spet kostim. Le nekaj malenkosti pre-

menjš in dopolniš, pa si videti docela nova in drugačna kakor dopoldne.

Novi kostimi niso dosti drugačni kakor lanski. Ramena so še zmerom lahko podložena z vato, toda nič več niso razširjena. Krila so precej kratka, do 30 cm od tal in ozka, z eno gubo spredaj, ali zadaj. Jopice so pri enobarvnih tkaninah zaprte visoko ob vratu, pri škotskih, pestro kockastih tkaninah imajo pa lepe, široke reverje. Veliko važnost polagajo krojači na gumbnice in gumbe. Gumbi so leseni, roževinasti, bolj pogosto pa usnjeni ali celo krzneni. Gumbnice morajo biti lepo in natanko izdelane.

Zanimivo je, da so Francozinje popolnoma zavrgle hladno krilo. Navdušile so se pa za pumparice in za zelo

Moderen jesenski športni kostim ima namesto ovratnika pisano pahovko, usnjen pas in majhne usnjene gumbe.

Negujejo kožo — polepsajo polt

ELIDA MILA

ELIDA MILO CVETIC

posebno blago in učinkovito čudovitega vonja

široka športna krila. Prijetna, a nič kaj praktična novost so razni kрпи. Marsikateri kostim ima povrh jopice še krp iz kockaste tkanine v podobnih barvah.

Pametna ženska se bo zadovoljila z enim kostimom, ki ga bo po okusu in prilžnostih spreminjala. Dopoldne nosimo strogo ukrojeni angleški kostim. Rokavice so preproste, športne, iz jelenje kože. Klobuk je iz klobučevine, edino okrasje je drzen kroj, vendar ne sme preiti v fantastičnost. Dopoldne nosimo tudi nizke, precej grobo šivane športne čevlje. Isti kostim oblečemo lahko tudi popoldne. Namesto moškega klobučka si omislimo bolj žensko, mehko pokrivalo iz baržuna ali svile, športne čevlje zamenjamo z visoko ali polvisoko peto, angleško bluzo pa s fantazijsko bluzo iz mehke svile, laméja, satena ali

baržuna. V takem kostimu naredimo lahko tudi popoldanski obisk.

Gotovo se še spomnite živih obrobov na poletnih oblekah. Skromna modra obleka je imela živordec rob in rdeče žepke in takoj je bila videti bolj ljubka in bogata. Tudi pri kostimih je v modi obrobljanje z drugimi blagi. Tak kostim vidite na naši sliki. Osnovna barva je temnomodra ali pepelnato siva, obročki, ki tečejo od žepov na prsih, so pa živordec. Namesto blaga uporabljamo za obrobljanje tudi krzno in včasih usnje.

Ker polagamo največjo važnost na lepe črte kostima, moramo izbrati dokaj dobro blago, ki lepo pade. V modi so mehke, volnene tkanine v opekastordec ali »alžirskordeči« barvi, v olivnozeleni, medlosivi in kostanjev-rjavi barvi. Klasični kostim je pa še zmerom črne barve. (n)

Operacija prsi

(Na vprašanje neke naše čitateljice odgovarjamo z izvlečkom iz daljšega članka, ki ga je pred nekaj tedni napisal dr. A. S. Laufer v beograjski »Politiki«)

Uspehi estetske kirurgije od leta do leta naraščajo. Zdaj si že lahko brez skrbi damo operirati nazven štrleča ušesa, kriv ali nepravilen nos, razne »ribje kosti« in druge majhne telesne nepravilnosti. Večkrat silimo, da si je dala ta ali ona izrezati nadležno mast na trebuhu ali pa operirati ne-lepe prsi.

Operacija prsi ni prav nič nevarna, toda vzlic temu jo smemo zaupati le spretnemu kirurgu. Zdravnik-operater ne sme biti samo dober kirurg z zanesljivo in lahko roko; za estetsko operacijo prsi mora tčati v njem tudi kos kiparja, kajti le umetnik more dati prsim tisto lepo obliko, ki je vseč vsem ženskam.

Zdrave in boine prsi

Napak mislijo one, ki pravijo, da poročena ženska in mati ne more imeti lepih prsi. Poznam mater petih otrok, ki ima še zmerom čvrste in lepe prsi, čeprav je vse otroke sama dojila. Kakšne so pa zdrave prsi? Napete in čvrste, imajo obliko polkrogle, koža na njih je gladka in bolj bela kakor na drugih delih telesa.

Bolne prsi utegnejo biti:

1. Pobešene, mlahave in suhe.
2. Zalite in mlahave.
3. Zelo zalite in zelo težke (hipertrofične prsi).

Zenske s bolnimi prsmi so silno nesrečne, saj mislijo, da so manj vredne kakor njih zdrave sovrstnice. Dekle z nelepimi prsmi se izogiba družbe, šport je ne veseli, saj ve, da bo prav tam izdala svojo hibo. Pomalem si prične celo domišljati, da tudi za zakon in za otroke ni, in na-

posled zbolji še na živelih in hudih duševnih motnjah. Vidimo torej, da operacija prsi ni samo nekakšna modna muha, kakor mislijo nekateri starokopitneži.

Najtežje je ozdraviti zelo zalite pre-zravitve (hipertrofične) prsi. Tamkaj je namreč posebno povečana žleza, vezivno tkivo je pa manj poškodovano. Današnja kirurgija se pa tudi te operacije ne boji.

Pri mlahavih, suhih prsih je operacija lažja; to obliko nepravilnih prsi srečamo največkrat pri mladih dekletih. Ne moremo je ozdraviti z masažo, temveč samo z operacijo.

Pri mastni, zaliti dojki imamo navadno še to neprijetnost, da se na koži rad naredi kožni izpuščaj — ekcem — posebno v gubah, tam kjer se prsi dotikajo želodca. Tudi ta neprijetnost izgine z operacijo in z ozdravljenjem prsi.

Se eno, navadno prirojeno napako poznamo: neenake grud. Večkrat je leva dojka manjša od desne, včasih je pa tudi desna večja od leve. Med preostim ljudstvom je razširjena vera, da je te nepravilnosti mati kriva, če daje otroku piti samo iz leve dojke. Tudi to nepravilnost odpravimo z lahko operacijo.

Pri lahko pobešenih prsih pomagata tudi telovadba, masaže pa rajši ne poskušajte sami, ker navadno bolj škoduje kakor koristi.

Po operaciji

Po operaciji so prsi spet napete in majhne kakor pri mladih dekletih. Njih funkcije niso prav nič okrnjene, tako da lahko z operiranimi prsmi tudi dojite. Zdravnik že pazi, da ne poškoduje žleze in da prsi lepo oblikuje. Ožilje je zelo nežno in se skoraj nič ne vidi. Pripomnim naj še, da ima operacija trajen uspeh. (n b-c)

Ležanje po porodu

Povprečno leži žena po porodu 10 do 12 dni, vendar se ta rok lahko nekoliko podaljša ali skrajša. V državnih bolnišnicah leže matere na primer le osem dni, potem pa, če je bil porod normalen, lahko odidejo domov. Toda skoraj vsaka mati leže doma še za nekaj dni in počiva.

Reвне porodnice ne morejo niti doma ležati teden dni. Domače delo jih kliče, in uboga mati misli, da je vsakega dneva škoda. Čitali smo že celo, da kmetice na jugu naše države (pa tudi pri nas!) kar na polju rode otroke, drugi dan se pa vrnejo spet na delo, kakor da se ne bi bilo nič posebnega zgodilo. Seveda pa ne smejo vsem časopisnim racam verjeti in tudi, če se res kaj podobnega zgodi, je takšno početje silno tvegano za mater in otroka.

Nasprotno pa marsikatera, posebno gosposke matere pretiravajo v ležanju po porodu. Ako je porod potekel normalno in srečno, je dovolj, da ostane mati v postelji dva tedna, potlej naj pa le vstane in se prične gibati. Predolgo ležanje škoduje materi, detetu in okolici. Zenska postane nervozna, vse kosti jo prično boleti in posledice dolgega ležanja čutita otrok in mož. Nervoznost in razdražljivost v porodni postelji prideta od predolgega mirovanja, ki ga zdrav organizem ne prenese. Razni organi nekako ohrome,

posebno čreva, in tako se prav lahko pokvari prebava; to je pa spet škodljivo za materino mleko.

Najboljše je, da si za ležanje nameniš 10 do 12 dni, od teh moraš prvih pet dni res samo ležati in počivati, pozneje pa že lahko sedi v postelji in tudi kaj malega bereš. (n)

Posebna nasveta

Duh po ribah odstraniš z jedilnega orodja, če ga odrgneš s ščepecem presnega masla ali s koscem sveže limone ali s paradiznikom ali pa s kavno goščo.

Trden klej pripraviš iz polovice moke in polovice škroba, tako da vse skupaj skuhaš v vreli vodi.

Otroške vozčke in igrače, šivalne stroje
kupite po ugodnih cenah pri
S. REBOLJ & DRUG
Ljubljana, Gosposvelska c. 13

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Četrtek: Obarna juha z gobami*, zadevani paradizniki s krompirjevim pečenjakom, buhtliji. — Zvečer: Riži-biži in zelena solata.

Petek: Obarna juha z vlivanim testom, pariški zrezki z mešano solato, pečen krompir. — Zvečer: Pečeno zelje s krompirjevim pirejem.

Sobota: Zelenjavna juha, italijanska kokoš z rižem**, sadna solata. — Zvečer: Kranjske klobase s kislim zeljem.

Nedelja: Zajčja pečenka, testenine in brusnice v kompotu. — Zvečer: Mrzla pečenka z gorčično omako, mrzla gnjat, pikantna jajca.

Ponedeljek: Goveja juha z biskvitnimi kpicami, govedina, okrašen s fižolom, riž in češpljev kolač. — Zvečer: Možgani z zelenjavo***.

Torek: Golaževa juha, zelenjavni kpicnik s krompirjem. — Zvečer: Mrzli narezek, kakao in pecivo.

Pojasnila

* Obarna juha z gobami: Rastopi 10 dkg presnega masla, dodaj 10 dkg moke in jo rumeno oprži, dodaj še nekoliko vode in vse skupaj dobro prekuhaj. Razreži na majhne koščke štiri žemlje in jih rahlo ocvri na 3 dkg stopljenega presnega masla. Dodaj pol drobno zrezane čebule. Osnaži 10 dkg gob, jih zreži na tenke rezine in jih duši na presnem maslu. Mehke gobe podmeti z narezano žemljo, dodaj nekaj lističev sesekljane zelene peteršilja, nekaj ščepec soli in pušti stati gobe na robu ognjišča pol ure. Nato vmešaj še eno jajce, 5 dkg moke in oblikuj majhne cmoke, jih 5 minut kuhaj v slani vodi in jih serviraj v obarni juhi.

** Italijanska kokoš z rižem: Dve mladi kokoški skrbno očisti, operi, osoli, polij z 8 dkg stopljenega pres-

nega masla in opeci. Ko prično dobivati barvo, jih oblij s kozarcem belega vina in zajemalko močne govejje juhe. Dodaj popra, lovorjev listič, nekaj timiana, košček čebule in nekaj zelene sesekljane peteršilja. Duši kokoške tako dolgo, dokler ne postanejo mehke. Zdaj namaži ognja varno posodo s presnim maslom, potresi dno s parmskim sirom, potem pa položi vanjo kokoški in ju polij s tole omako: za oreh presnega masla podmeti s toliko moke, da postane zmes precej gosta, potem jo pa pokuhaj v raztopljenem presnem maslu; ko se naredi lepa omaka, jo polij po kokškah. Naposled potresi vse skupaj s parmskim sirom in postavi za 10 minut v pekačo, da se sir opeži.

*** Možgani à la fines herbes: 6 do 8 svinjskih možganov zreži na rezine in jih moči eno uro v mrzli vodi. Med tem pa zarumeni na 2 dkg presnega masla nekaj drobno narezanih čebulovih rezinic in duši do mehkega nekaj očiščenih, na listke zrezanih gob. Zdaj možgane odcedi, povaljaj vsako rezino v moko in jo opeci na svinjski masti ali na presnem maslu in pri peki dodajaj nekaj govejje juhe. Ko se juha pokuha, dodaj gobice in jed še enkrat prekuhaj.

NEKAJ RECEPTOV ZA VEGETARIJANCE

Španska paradiznikova solata
Izberi le velike in docela sveže sadje, zreži jih na rezine, prav tako olupljene zelene kumarice in bele, mile čebulice. Zmešaj, zabeli z oljem in limonovim sokom in le skromno osoli. Preden položiš solato v skledo, pa namaži njeno notranjščino s polovico česna. Serviraj zelo mrzlo.

Paradizniki z jajci
Prereži na pol lepe, zdrave paradiznike, očisti jih in jim iztrebi pečke.

PROBLEMI NASEGA ČASA

Kaj misli Anglija?

Po članku Andrija Mauroisa, enega izmed najboljših francoskih poznavalcev angleške zgodovine in politike, Angleževga značaja, njegovih seg in navad, članek posnemamo po pariški »Marianis«.

Kaj misli Anglija o problemih, ki ta trenutek razdvajajo narode evropske celine?

Ce hočemo odgovoriti na to vprašanje, moramo biti poprejš na čistem, kaj je Anglija. Javno mnenje na Angleškem je prav tako kakor pri nas na Francoskem nevedno in deljeno. V listih srečamo pristaše vseh mogočih nazorov in smeri. Toda to ni važno; važno je, kakšna je zunanja politika britanske vlade. Kajti ta vlada je za dolgo na krmilu; na oblast jo je dvignila mogočna večina; njeni nasprotniki je ne morejo spraviti v resno nevarnost; dejansko je vlada — in samo vlada! — tisto, kar pomeni Anglijo. Skušajmo zatorej opredeliti njeno stališče.

V prvi vrsti britanska vlada nima potrebe in tudi neče uganjati prestižne politike. Njena želja ni, da bi Evropo razdelila v dva tabora. Britanska vlada je instinktivno groza ideoloških prepričev in čustvenih politike. Zato se tudi v vsakem novem položaju drži tradicijskih pravil, ki so že tolikokrat obvarovala državo katastrof.

Prvo teh pravil je, da Anglija ne sme nobeni državi in nobeni skupini držav pustiti, da bi dobila v roke neomejeno nadvlado nad evropsko celino. Kajti izkušnje so Angleže naučile, da postane vsak narod, ki si priobori takšno premoč, pri pridit njihov nasprotnik. To se je pokazalo po vrsti pri Španelch v 16. stoletju, pri Francozih v 18., pri Nemcih v 20. Anglija želi ohraniti v Evropi nekakšno ravnotežje; to je stara teorija o »tehtnici sila«; izrekel jo je za Henrika VIII. (1509—1547) kardinal Wolsey.

Kako se uveljavlja ta še zmerom uspešna teorija v današnjih okoliščinah?

Os Rim—Berlin združuje mogočne sile. Če bi te sile popolnoma obvladale evropsko celino, bi bila Anglija v nevarnosti. Zato skuša obnoviti ravnotežje s tesnim sporazumom s Francijo. Resda bi se Anglija bala ustanovitve srednjeevropskih držav na Španskem. Toda nič manj se ne bi bala nadvlade skrajnolevčarske koalicije nad Evropo; če bi se kdaj koli pokazalo, da je takšen razplet verjeten ali tudi samo možen, bi Anglija pri pridit z vso svojo težo skušala naginiti tehtnico na drugo stran. Njene simpatije do Francije bodo tem trajnejše, čim bolj bo francoska politika razumna in realistična.

Nova zdravniška dognanja

Pomen apna za prehrano

Apno je človeku potrebno za rast in za ohranitev kosti in zob. Toda neobhodno potrebno je tudi za mišičje, jetra, obisti, pljuča in živčni sistem. V telesu odraslega človeka, težkega 70 kil, je svojih 800 gramov apna, torej več ko tri četrt kile. V dojenčkovem telesu, težkem 4 kile, je okoli 3 kile tekočin, v ostali kili trdnih snovi je pa 45 gramov apna. Da se dojenčku razvijejo kosti, mora dobiti na dan tretjino grama apna. Če ga ne dobi (t. j. če ni v mleku zadosti apna), bo otrok zaostal v rasti. V krajih, kjer srečamo mnogo rahličnih otrok, je njihovega telesnega zaostanka največ krivo pomanjkanje apna v kravjem mleku.

Zelo malo apna je v sadju, kompotu, mesu, krompirju, kruhu in testeninah. Mnogo apna imata mleko in koleraba. V kravjem mleku je desetkrat toliko apna kakor v belem kruhu. Kolerabe imajo šestkrat več apna kakor krompir in osemkrat več kakor govedina. Zato je za otroka zelo zdravo, če dostikrat je presne kolerabe.

Za rast zob je velikega pomena, da dobi telo dosti apna, posebno prvih osem let. Otroci, ki radi kredo škrahlajo, pokažejo s tem nazorno, kako je apno potrebno njihovemu organizmu.

Obilica apna v človeškem telesu pomnožuje zmogljivost in življenjsko silo organov, posebno srca in živcev. Hkratu pa krepi odpor organizma proti nalezljivim boleznim.

(New York Sun)

Avtomobilistika in poljedelstvo

Leto za letom se pri izdelovanju avtomobilov porabijo velike množine poljskih pridelkov, čeprav bi človek mislil, da je ves avtomobil izdelan zgolj iz kovin.

Za izdelavo 1 milijona avtomobilov se porabi 1.200.000 kg lančnega olja in pol milijona bušjev (mernih) žita za nadomestke gumija in za alkohol, 1,5 milijona kil volne za tapetniška dela, fla in maže, 135.000 m³ usnja za sedeže in notranjico avtomobilov, 44.000 kg bombaža za 223.000 hektarov farm za steklo, oblogo zavor in notranjčine, približno 1 milijon kil olja za barve in naposled ščefine in mastno olje 20.000 prašičev.

(Popular Mechanics Magazine, Čikago)

Zdravnik je vreden 5 milijonov din

Tako so vsaj izračunali v Ameriki

Kolikšna je denarna vrednost raznih poklicev? Zasluga, da je odgovoril na to vprašanje z nazornim primerjalnim pregledom, gre H. F. Clarku, profesorju za narodno gospodarstvo na newyorškem kolumbijskem vsučilišču. Izhodišče njegovega preudarka je tole: denimo, da stopi mlad, pravkar došudiran zdravnik k bankirju in mu predlaga, naj mu vse dohodke, ki ga čakajo v njegovem zdravniškem poklicu, že vnaprej izplača s primerno glavnico. Mlad zdravnik si torej najame nekakšno hipoteko na bodoče prejemke, zato se pa obveže, da bo vse svoje zdravniške prejemke pošiljal banki. Kolikšno glavnico mu ima izplačati bankir?

Podlaga računa je, da se glavnica obrestuje s 4%. Seveda igra odločilno vlogo vprašanje, koliko let bo zdravnik izvrševal svoj poklic. Zato je bilo najprej treba dognati povprečno delovno dobo za vsak poklic.

Profesor Clark je preiskal 16 poklicev zasran njihove donosnosti in je dobil te številke (v prvi razpredelnici poklic, v drugi število poklicnih let, v tretji pa pričakovana povprečna vrednost dohodkov prizadetelega poklica v milijonih din):

Table with 2 columns: Profession and Value. Rows include Zdravnik, Pravniki, Zobni zdravnik, Inženir, Arhitekt, Vseučiliški profesor, Socialno skrbstvo, Časnikar, Duhovnik, Knjižničar, Učitelj, Obrtnik, Bolničar, Navaden delavec, Kmet, Poljski delavec.

Računi kajpak niso bili lahki, zato ni čudo, da se je profesor leta in leta ukvarjal s problemom, čeprav mu je pomagala cel štab sodelavcev; prebrskali in proučili je bilo treba na hisoče ameriških in evropskih knjig in časopisov.

Razlike med posameznimi poklici so precejšnje. Clark meni, da sme z višjega vidika dohodek veljati za zanesljivo merilo, kateri poklici so v socialnem pogledu posebno važni. Pri tem pride do svojevrstnega spoznanja. Učenjak pravi namreč: Čeprav so videli svobodni poklici (zdravniški, odvetniški, itd.) prenapolnjeni, je vendar v njih še dosti prostora za nove moči; to dokazuje višina povprečnih dohodkov. Ti poklici so — če nam je pogoj, da jih ljudje dobro in sprotno vrše — še zmerom sorazmerno redki, in zato so ljudje, ki se k njim zalekajo po strokovnjaški svet, voljni več plačati zani.

Ali ta sklep drži, je seveda drugo vprašanje, kajti na višino cen vplivajo tudi še druge okoliščine. Vsekako je pa zanimivo, da moremo na podlagi matematično izračunanih podatkov dognati hipotekarne vrednosti posameznih poklicev in jih primerjati med seboi.

(Po »Prager Press«)

Tudi problem našega časa:

„Send more money!“

„Pošlji še kaj denarja!“ bi se to reklo po naše. Da je denar problem vsakega česa, ne samo današnjih dni, in zraven še celo eden izmed največjih, nam pač nihče ne bo oporekal. Pomisleke bi pa utegnila ta ali oni bratec imeti proti temu, da bi na tej naši resni in poučni strani odstopil sem pa tja kakšen količek nekoliko manj resnim, t. j. bolj zabavnim kratkočasnim stvarim. Že stari Rimljani so poznali modrost, da »uhile cum dulci« (združitev korisnega s prijetnim) več zaleže kakor »uhile« in »dulce« posebej. Zato upamo, da ne bomo prekršili načel te strani, če bomo danes zgrabili pereči problem denarja z druge strani, kakor ga moramo le prepogosto zgrabiti v vsakdanjem življenju. Oglejmo si ga bomo z zabavno-računske strani.

Problem je tale:

Jack Marley, mlad angleški študent, ki je rajši krogel kakor študiral, je nekoga dne, ko mu je pošel denar, poslal svojemu sricu kratko pa jedrnatu brzojavko: »send more money slop jack.« (Pošlji še kaj denarja, Jack.)

Srlic je imel svojega nekaka rad in mu ni mislil odreči prošnje, toda hotel ga je pri tej priložnosti spomniti tudi njegovih študentovskih dolžnosti. Zato mu je poslal tole pismo:

»Dragi Jack! Rad bi ti pomagal, a ne vem, koliko potrebuješ. Če sem te prav razumel, bi rad

SEND MORE MONEY

Če to drži, mi pošlji z cbralno pošlo pismo, ki boš v njem zamenjal te črke z ustrežajočimi številkami, potem šele ti pošljem zahtevani denar.

Tvoj sric.«

Koliko je to bilo?

(Odgovor v prihodnji številki. Da vam »problem« olajšamo, vam zaupamo dvoje: vsaki črki ustreza določena številka, in samo ta. Če n. pr. doženete, da je »E« v besedi »SEND« denimo 3, mora biti 3 (in samo 3!) tudi v besedah »MORE« in »MONEY«. In drugič: vsaki številki ustreza samo določena črka, in samo ta. To se pravi: kakor hitro ugotovite za katero črko ustreza določena številka, jo lahko vstavite povsod, kjer stoji zdej ta črka; potem iščete dalje in poskušate drugod z vsemi drugimi številkami, ne s tisto ne več, ki ste jo že porabili. Za razplet »problema« ni potrebno znanje višje matematike.)

11 odlik vzornega podjetja

Pred kratkim so v Nemčiji razpravljali, kako bi združili v kratkih in tehničnih nasvetih vse tisto, kar je vsakemu večjemu podjetju neobhodno potrebno za napredek in uspeh. Dognali so tehle 11 zapovedi:

- 1. Vaše cene naj se pravično prilagodijo gospodarskim razmeram in kupni moči.
2. Zvišajte kakovost in porabno vrednost blaga.
3. Pošteno kalkulirajte, vestno sklepajte pogodbe in posebej nagradite izredne uspehe.
4. Pri povišanju plač se držite načela, da je listi, kdor podjetju več koristi, vreden večjega plačila.
5. Zagotovite si lokal z dolgim odpovednim rokom.
6. Svoje ljudi še sami dodatno zavarujte za starost.
7. Olajšajte osebjju pot v službo in domov, dajte mu zadosten odmor, pri delu naj ima pa dovolj zraka in luči.
8. Mislite na odpočitek osebja.
9. Udeležite nameščence pri dobičku.
10. Ne skrbite samo za nameščence, temveč tudi za njihove družine.
11. Zavzemajte se za gradnjo zdravih stanovanj in kolonij.

(Po zbiranki »Weltblleker«)

Boji med zvermi

Iz članka Wynanta Davisa Hubbarda v »Chambers's Journal« (Edinburgh, Škotska).

Človek je najbrže največji ubijalec divjih zveri. »Najbrže«, pravim, kajti takoj za njim pride krokodil. Leopardi so strašno divji in moré iz gole krvoločnosti. Levi ubijajo samo takrat, kadar so lačni, le redkokdaj iz drugega vzroka, razen kadar se branijo. Levi so trikrat do štirikrat večji od leopardov in zato potrebujejo več hrane. Po drugi strani pa leopardi ne morejo dostikrat ubiti, ali vsaj ne ubijajo velikih živali, kakor so zebre, sobolje antilope in močvirske antilope. Toda skupno število levjih in leopardjih žrtev je približno enako; je pa dokaj manjšo, kakor ljudje mislijo.

Kraji, kjer se klatioj divji psi, kaj kmalu izumro. Divji pes je zelo hiter in neutrudljiv. Ako odkrije trop svežo sled antilope, zasleduje ubogo žival tako dolgo, dokler ne obnemore; nato jo raztrga na kose. Trikrat sem videl, kako so živali pribežale v šotor, samo da bi ušle psom. Nekoe se je neki hartebeest (vrsta jelena) opotekel prav do ognja in ostal tam vso noč, čeprav se je bal mene in mojih osemnajstih domačinov. Toda besno bevskanje divjih psov onstran ognjenega svita se mu je zdelo strašnejše od človeka. Žival je ostala pri nas do solnčnega vzhoda, ko so se psi raztepli.

Velika večina divjih zveri zelo hitro pogine. Krokodili zagrabijo svoj plen za nos ali za nogo in oplazijo otepajočo se žival s strašnim udarcem repa, da žrtev omamijo; nato jo zavlečejo v vodo in utope.

Vsi mesejci — razen divjih psov — ubijejo kar se da hitro. Ugriz v hrbet, ki raztrga hrbtnice, ugriz v glavno vratno žilo, ali silen udarec, in opravljeno je. Sodeč po brazgotinah in zobnih sledovih na živalih, ki so jih napadli levi, a so ubežale (to se mnogim posreči), hoče lev prisiliti žrtev, da si sama zlomi vrat, seveda le če je žrtev zelo velika žival, na primer losja antilopa, ki tehta svojih dvesto stotov. Lev skoči losji antilopi na pleča in ji zasadi zobe v tilnik. Z eno šapo ji seže za vrat in jo zgrabi za nos. Z vso težo pritiska ubogo žrtev k tlom, krepelje ji zasadi v nos in potegne njeno glavo v stran, upajoč, da se bo žrtev pri obratu vratu in pod velikomsko težo opotekla in padla in si pri padcu zlomila hrbtnice. Vrat losje antilope je pa mnogokrat tako debel in močan, da je celo levjemu napadu kos. Ako se hoče žival napadalca otrestiti, mora z vso silo sprožiti vrat, zamahniti z rogovi nazaj in leva dobesedno sklatiti s sebe.

Najbolj obžalovanja vredne živali pa niso rastlinojedi, ne male živalce, tudi ptički ne, temveč roparske zveri, ki so postale prestare za lov. Starim levom, starim leopardom in starim gepardom mora biti umiraneje dolgo trajno in bedno. Ko jim prilčno izpadati zobje in pešati moči, gre njihova pot navzdol, dokler ne premorejo le še toliko moči, da ubijejo kvečjemu miši in druge male glodalce. Ako se jim posreči ubiti jezeveca, ne da bi se pobodili na njegovih bodicah, imajo za nekaj časa dovolj hrane. Slaba pa prede levu, ki ima polne šape in polno glavo ostrih bodic. Iz vbodljajev se namreč razvijejo uljesa, ki zastrupljajo kri in povzročajo strašne bolečine. Lev

ne more več na lov in tako naposled ves izčrpan obleži in postane prejš ali slej plen strahopetnih hijen in šakalov in drugih manjših zveri.

Večkrat so me že vprašali, kaj se zgodi, ako se srečata lev in leopard, ali pa nosorog in slon. Odgovoril bom, da se le redkokdaj ali pa sploh nikoli ne srečata. Vonj in sluh je pri vseh zvereh čudovito razvit. Nobena izmed teh starih živali se ne bi mogla približati drugi, ne da bi le-ta njen prihod zaznala, razen ako bi pihal veter v nasprotno smer. V tem primeru bi se pa najbrže prihajajoča žival izognila. Nosorogi beže pred sloni in leopardi pred levi.

Vendar se zdi, da ima tudi to pravilo svoje izjeme. Levi in krokodili se večkrat spoprimejo. Nekoe sem naletel pol kilometra od vode na strašno razmesarjeno krokodilje truplo. Razdejavanje je bilo najbrže zaključeno več levov. Toda le žival, ki je tako zabita in trmasta kakor krokodil, lahko zabrede v takšno šiamastiko. Ni si težko predstavljati, kako je prišlo do spopada. Medla nočna sapica je pihala in zanesla k vodi duh po krvi in mesu. Krokodil ga je zavaljal, zlezel na breg in odkoraval po planjavi. Duh po levih, mešajoč se z duhom po krvi, ga ni nič skrbel. Strahotna črna gmota se plazila po travi in listju. Levi jo nedvomno slišijo, kako se jim bliža, in se pripravljajo, da ubranijo svoj težko ulovljen plen. S kraja, kjer imajo gostijo, se sliši golčanje in renčanje. Toda krokodil koraca dalje.

Boj med levom in krokodilom utegne biti eden izmed najstrašnejših prizorov, ki jih vidim v Afriki. Kajti krokodil je zelo okreten; z enim samim udarcem svojega repa lahko zlomi hrbtnico vsakemu levu. In njegove čeljusti! Oborožene so s 80 do 100 zobmi, ostrimi ko nož in dolgimi dva do pet centimetrom.

Če gre en sam lev na krokodila, je boj zanj brezupen. Trije ali štirje levi so pa tudi velikemu krokodilu kos. Seveda pa tudi levi ne odnesejo cele kože, večkrat dobi ta ali oni ali tudi več med njimi smrtonevarne rane.

Večkrat slišimo in beremo o strahotnem življenju zveri in o neprestanem strahu, ki ga trpe. Nam ljudem se zdi grozno in brutalno, ako se dve zveri spopadeta in ako v strašnem boju na življenje in smrt katera podleže. Jaz pa ne verjamem, da žive divje živali v večnem strahu. Sicer morajo zmerom paziti na sovražnika, to pa še ne pomeni, da bi jih bila sama bojazen. Venomer gotovo ne mislijo na smrt, ki jih čaka prej ali slej. Kadar smrt res pride, je navadno hitra. Trenutek strahu je kratek.

Le nekoga se zveri zares boje: človeka.

Ali si morete misliti, da bi človek stopil v tropo divjačine, ne da bi se živali razkropile in razbežale na vse strani? Mnogi lovci so napisali, da so že videli, kako so se levi vračali od vode tik pasočih se antilopjih čred, ne da bi se le-te posebno preplašile. Rastlinojedke so se zveri umaknile, jo radovedno ogledovale, toda zbežale niso, kakor zbeže, če se jim človek približa. Vzrok ni težko uganiti: levi ubijajo le, če so lačni, ali če se branijo. Človek pa ubija pri vsaki priložnosti in z vsemi pripomočki, ki jih ima.

Drugi kraji, drugi običaji

Kaj zbuja pozornost v Parizu

- 1. V Parizu je več hotelov in kavarn kakor v katerem koli drugem mestu na svetu.
2. Če bi se vam v Parizu zahočelo, lahko hodite po ulicah v copatah in v nočni srajci, ne da bi komu prišlo na um, da bi se zato razburjal.
3. V Parizu lahko kupite kruha na vagonce.
4. Pariška služkinja odpove službo, če gre gospa sama na trg, ker pride tako ob provizijo. Odpoved poda s tem, da odloži predpasnik.
5. V Parizu velja za hudodelstvo, če telefonirate Francozu na njegovo stanovanje, ako vam ni tega posebej dovolil.
6. Ni ga Francoza, ki bi jedel samo zato, da se najč. Za Francoza je jed uživanje. Med 12 in 14. in med 18. in 20. uro v Parizu ne bi mogla počit revolucija, ker mislijo takral vsi Parižani samo na jedajoč in pijačo.
7. V vsakem kinu je dovoljeno kajenje.
8. Na nekem pariškem lokalu berete napis: »Preden vslopite, dobro premislite, ali ne boste jutri potrebovali denar za kaj važnejšega.«

(Pester Lloyd)

Za DAME — kvalitetno delo in blago, najboljši kroj, lastna izdelava, blago in krzno direktno iz največjih tovarn — zato so najcenejši in najlepši plašči konfekcije — PAULIN Ljubljana KONGRESNI TRG 5

Naš novi roman

PO TRNJEVI POTI

Po nemškem izvirniku priredila K. K.

7. nadaljevanje

Mlada moža sta sedela kar se da daleč vsaksebi; kazalo je, da napetost med njima še zdaleč ni skopnela. Eleganti mladi častnik v svetlosivi pomladanski civilni obleki z negovanimi lasmi in brki in z neverjetno dolgimi nohti na nežnih belih rokah je bil živo nasprotje širokoplečega mladega zdravnika v preprostem poletnem joplu. Mirko je bil pravi renski otrok, vesel, pa vendar resen. Resnost je bila sploh jedro njegovega značaja.

Pogovor je nanéšel na politiko. Gospa Minka je prerokovala nezogibno vojno in je še pristavila: »Še letos bo, hoste videli! In takrat bo strašno!«

Na neko pripombo mladega zdravnika se je Fricko prezirljivo nasmehnil in si zavihal brke. In še preden so se dobro zavedeli, se je razvnel med obema oster in napet pogovor. Nazadnje je Mirko umolknil in je prosil za kosček ribe. Potlej je imel s kosčicami toliko dela, da se ni mogel nič več pogovarjati. Zato je pogovor nadaljevala gospa Minka in mladi poročnik je razdraženo brskal po krožniku. Jezilo ga je, da je Mirko tako malomarno obrabl svoj kos in se ni za vse drugo prav nič zmenil.

»Zdi se mi, milostljiva,« se je odkšiljal, »da ste zašli na pogovor, ki ga nikakor ne obvladate.«

»Ta je pa lepa!« je jezno vzkliknila gospa Minka. »Taksnole pišče mi bo zdaj govorilo, da se z njim ne morem pogovarjati! Tvoja no ne vopečena modrost mi nič kaj ne ugaja, sinko moj! In tudi povest o jajcu, ki je hotelo biti pametnejše od koklje, pri nas ne velja. Ali si me razumel?«

»Nikar, mati!« jo je skušal sin pomiriti.

Toda mati je bila med tem že sama umolknila in od jeze zaripil obraz se ji je raztegnil v sladki nasmeh. Zagledala je namreč mestnega svetnika Krautnerja in njegovo hčerko. Pred dobrodušnim nasmehom starega gospoda in pred zvonikom pozdravom ljubke mladenke je v hipu pozabila na vso jezo. Brž so pospravili krožnike, Gospa Minka je pa poslala Mirka v klet po najboljšo vino.

Julija je pravkar prižgala luč, da je bilo na vrtu svetlo, ko je Mirko prišel iz kleti. Za trenutek je obstala. Ozrla se je za njim, on ji je pa samo bežno pokimal in stopil v kuhinjo. Juliji se je zdelo, da je slabe volje. Morebiti se pa jezi zaradi Fricka? Ta misel ji je bila nezgodna. Zato je počakala, da se je spet vrnil s steklenicami iz kuhinje.

»Mirko!« je jecljaje zašepetala. »Ali si hud na Fricka?«

Raztreseno jo je pogledal in se z roko lahno dotaknil njene rame. »Ne, otrok moj!«

Potlej je izginil med vrtnimi vrati.

Razočarana in zamišljena je šla za njim. Ko bi imel vsaj trenutek časa zanjo! Prijazen je že bil, le preveč površen in raztresen. Njen stol je zasedla Zinka, na nasprotni konec mize je pa na zdravnikovo mesto sedel gospod Krautner. Mirko si je izbral prostor poleg Zinke, na njeni drugi strani je pa sedel Fricko. Nihče se ni spomnil, da bi Julija prinesel stol. In ko je deklica stopila ponj v oddaljeni konec vrta, je žalostno sedla nanj in hrepeneče in nepremično zrla na veselo družbo pod starim orehom.

»Bog ve, ali me bo kaj pogrešil?« se je vprašala in njene žgoče oči so obvisle na njem, ki je pihal predse modre oblačke dima in se ni niti zmenil za pogovor med mladim poročnikom in njegovo sosedo.

»Najbrže čuti, kako ga gledam,« si je dejala.

Toda zdelo se je, da njeni pogledi nimajo tiste skrivnostne moči. Od časa do časa je zaslišala glasni smeh starega gospoda. Teta Frida je kmalu vstala in je počasi zavila proti hiši. Stol poleg Mirka je bil prost, toda Julija se ni zganila. Tako strašna trudnost jo je bila na lepem obšla; najrajši bi se bila na lepem utripala. Mirko je bil vstal in je krenil po stezi naravnost proti njej. S pritajenim dihom ga je čakala

»Samo besedo, eno samo toplo besedo!« so šepetale njene ustnice.

Nekaj korakov pred njo se je pa Mirko obrnil, ne da bi jo bil opazil, in je zavil proti Renu. Tamkaj se je naslonil na zid in se zagledal v temno reko. Nič več se ni vrnil k mizi. Šele ko ga je mati poklicala, da bi družba rada šla domov, se je obrnil in se tik pred Julijo srečal s Krautnerjevo Zinko.

»Kje ste pa bili?« je vzkliknila mladenka.

»Ali ste me pogrešili?« je vprašal tiho in se sklonil k njej.

V zadregi je molčala.

»Lahko noč, gospodična Zinka!« je samo dejal in njune roke so se za hip našle. Ker je nato pristopil poročnik, je samo vlnudno dvignil klobuk in izginil v temnem hodniku.

Ko so gosti odšli, je Julija pospravila krožnike in kozarce in zganila namizni prt. Slišala je, kako je teta Minka jezno prišla sina, ko se je vrnila v hišo.

»Če bi ne bil že tako star, bi te pošteno oštela. Zakaj si jo pa kar popihal? Kar je res, je res: vojaki vas v marsičem posekajo.«

»V čem neki?«

»Le nikar se ne delaj tako neumnega!« je tiše nadaljevala. »Sicer se ti pa ni treba bati takšnega...«

Julija se je obrnila in ni več slišala »ljubeznive« ocene, ki jo je gospa Minka izrekla o njenem bratu.

Čeprav je bilo mladenki tesno pri srcu, je vendar zaspala. Črnolaso glavico je zarila v blazine, zaprla je oči in v duhu še enkrat preživljala tiste blažene trenutke v tesni podstrešni sobici. Mirko je bil odšel samo zato na vrt, ker ni ni bilo pri mizi. O. samo zato! In v tem blaženem prepričanju jo je objel sladke sen.

IV.

Zinka se zaljubi

Gospod poročnik se sprva ni mislil udeležiti binkoštnega izleta. In tako je morala Julija vsa nedeljo dopoldne kuhati svojemu bratu imenitno kosilo, kajti teta Frida je dejala, da za cesarskega poročnika niso navadne jedi.

Mladenka je poslušno ubogala. Vsakdo pač ne more imeti praznikov. Saj so tudi Mirka klicali k bolnikom. Kadar je zapel hišni zvonec, ki so ga uvedli nalašč za mladega zdravnika, je Julija vselej napeto prisluškovala. In tudi danes je Mirko že zgodaj odšel zdoma; slišala je, da ga je stari zdravnik poklical na konsultacijo zaradi nekega bolnika na deželi.

Proti poldnevu je Fricko oblekel častniško obleko in odšel na obisk h Krautnerjevim. Kmalu se je pa spet vrnil, kajti gospod Krautner je natanko ob dvanajstih že sedel za mizo, in ni maral, da bi ga kdo motil pri kosilu. Gospod poročnik je baš premišljal, ali naj pusti Julijino telečjo pečenko in se s prvo ladjo odpelje v Rüdeshelm, da bi si prignal dolgčas, tedaj mu je nekaj drugega šinilo v glavo. Stopil je k sestri v lično kuhinjo in jo je vprašal, kaj bo počela ves božji dan.

»Na vrtu bom sedela in čitala,« je odgovorila.

»Čitala?«

»Da. Čitam tako rada.«

»Saj to je vendar strašno dolgočasno! Ali nimaš nobene prijateljice, da bi se z njo malo raztresla?« jo je vprašal.

»Imam. Zinka pride kdaj pa kdaj k meni. Nemara me bo tudi danes obiskala. Njej tudi ne ugaja ta binkoštni direndaj in ob nedeljah pride zato skoraj zmerom k nam.«

»Prav imaš. Meni tudi ni všeč, da bi se imodil ljudem razkazovat,« ji je pritrdil brat. »Kaj misliš, Julija, kako bi bilo, če bi se mi trije danes popoldne odpeljali s čolnom na lepše?«

»To bi bilo strašno lepo!« je vsa vesela vzkliknila sestra.

»Proti večeru bomo naredili majhen piknik, ti pa poskrbi za jedačo!« ji je predlagal.

Prikimala je.

»Fricko! Pa Mirka ne pozabi povabiti!« je zaprosila in se obrnila proč, kajti čutila je, kako ji je kri planila v glavo.

Fricko se je naredil gluhega in je odhitel iz soparne kuhinje. V

svoj sobici je legel na divan in si je začel zidati gradove v oblake.

Popoldne se je z mladenkama odpeljal na livado. V zraku je dehtelo po španskem bezgu, na ladjah so plapopale pisane zastave in na reki je kar mrgolelo čolnov s pražnje oblečenimi ljudmi. Na livadi je bilo samotno.

Mladi častnik je privezal čoln k drevesu, nagnjenemu nad vodo. Vsi trije mladi ljudje so jo ubrali po travnati stezi na zahodno stran otoka in tu je gospod poročnik izbral najlepši prostor za visečo mrežo gospodične Zinke. Trdil je, da je tam najlepši razgled, Julija je šla za njima. Na njenem resnem bledem obrazu se je poznalo razočaranje, kajti Mirko se od zjutraj še sploh ni bil vrnil. Opazila ni nenavadne bratove zgovornosti ne tega, da je za Zinko natrgal šopek nežnega pomladanskega cvetja. Tudi ni razumela, kaj ji je govoril.

Prostor, ki ga je bil Fricko izbral, je bil zelo lep. Ko se je Zinka zazibala v mrežo in je njena bela obleka kakor oblak zaplavala okoli nje, je poročnik razgrnil žepni robec in sedel poleg nje na travo. Julija je medtem vzela knjigo in se je tako zatopila vanjo, da kmalu ni ne videla ne slišala, kaj se godi okoli nje.

Lahno pljuskanje vode in kramljanje in smehljanje obeh mladih ljudi je prijetno božalo njeno uho. Tako se je bila zatopila v branje, da ni opazila, kako hiti čas in da je postajalo govorjenje čedalje tiše, dokler ni nazadnje nastal dolg premoik, ki ga je zmotilo samo daljnje petje, tu pa tam kratak vzdih in pljuskanje vode ob breg.

Sonce je skozi vejave starih brestov sipalo svoje zahajajoče zlate žarke. Mračiti se je jelo. Ko so sončni žarki zatonili za obzorjem, je zažarela na nebu večerna zarja in mogočna reka se je škrlatno pordečila. Zdadci je škrlatni odsev zažarel tudi na licih plavolase mladenke: zrla je v la, njena roka je pa počivala v Frickovi in mladi mož jo je neprestano poljubljaj.

»Tako iznenada... saj ne vem, kaj naj vam odgovorim...« je rekla obotavljaje se in okoli ust se ji je zatresel nasmeh sreče in ponosa.

»Če oi tako mogočno občutili kakor jaz, se ne bi obotavljali. Nagle odločite imam rad. Jaz sam takoj vem, kaj hočem in kaj moram. Vem, Zinka, da vas ljubim. To sem vedel že takrat, ko so se najini pogledi prvič srečali.«

Prestrašeno mu je iztrgala roko. Julija je bila vstala in je zavila umno njiu k bregu.

»Zdaj prihajal!« je rekla kakor sama zase in zastrmela proti čolnu, ki je drsel čez svetlikačo se vodno gladino.

Mlada človeka za njenim hrbtom sta se spogledala. Zinka je položila kazalec na usta in Fricko jo je še enkrat prijel za roko in ji jo je nežno stisnil, medtem je pa Mirko že skočil iz čolna.

»Dober večer!« so pozdravili mladega zdravnika. »Ravno prav prihajaš. Pomagal nam boš pri mlačici, Julija, pripravi jedačo!«

»Torej sem vas vendarle našel!« je veselo vzkliknil mladi zdravnik.

»Ko sem pred eno uro hotel oditi, mi je mati rekla, da ste tukaj, pa sem se takoj odpeljal k vam. Dober večer, gospodična Zinka!«

Sedel je k dekletu in vrge klobuk na cvetoč grmiček.

»Pa vendar nimate kakšne pojedine?« se je začudil.

Potlej je pogledal Zinko. V rožnati luči je bila videti tako sveža kakor cvetje, ki ga je imela v naročju.

»Kako lepe lase imate, gospodična!« je vzkliknil z odkritosrčnim občudovanjem. »Samo zlate zaponke vam še manjka, pa bi bili kakor vila. — Julija, ti boš torej ma-

Ohrani svoje zobe vse življenje zdrave!

Mnogokateri izgubi prerano svoje zobe, ker jih ni pravilno negoval. Danes se še veliko premalo pazi na nevarni zobni kamen, ki razmaja zobe, da radi tega pogosto izpadejo.

Da ostanejo zobje trdni in zdravi, skrbi Sargov KALODONT. V Jugoslaviji je Sargov KALODONT edina zobna pasta, ki vsebuje sulfuricin-oleat dra Bräunlicha. Odpravlja polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorjenje.

Prijetno poživilo: Kalodont voda za usta! Koncentrirane sestavine, izoborno razkuževalno sredstvo, varna v uporabi.

SARGOV KALODONT PROTI ZOBNEMU KAMNU

lico pripravila? Tako je prav, da Prileglo se mi bo, kajti pošteno sem truden.«

Med malico so bili vsi zelo dobre volje. Veselili so se, kakor se pač veselijo mladina, ki ji v kozarcih kipi zlato vino, v srcu pa nosi skrivno ljubezen. Zinkin srebrni smeh se je neprenehoma mešal z jasnim globokim smehom mladega zdravnika. Poročnik se je nasmehnil samo tu pa tam in je večkrat globoko vzdihnil. Samo Julija je molčala. Tiho je ždela pod drevesom in gledala večerno zarjo. Roke si je ovila okoli kolen in njen lep profil se je ostro odražal na svetlem ozadju. Toda čeprav se ni veselila z drugimi, je bila morebiti najsmrečnejša med njimi, kajti njeno zaupanje je bilo tako neomajno kakor njena ljubezen.

Se preden se je na binkoštni ponedeljek začelo daniti, je Fricko že prihajal iz vrta. Julija ni njegovim ocom nič kaj verjela. Tako veselo je prižvižgal v svojo sobo, da se je mladenka kar čudila. In spet se je odrekel vožnji po Renu in spet je oblekel bleščečo častniško obleko in odšel čez dvorišče kakor včeraj. Gospa Minka, ki je pravkar prihajala iz cerkve, se je ustavila na cesti in je začudeno gledala za njim, dokler ji ni izginil izpred oči.

Odločna žena se je prestrašila. Kaj, če gre... Ne, ne! Saj s tako furijo ne bo mogel zavzeti dekleta! Nič preveč mu ni zaupala. Nekam predržen se ji je zdel. In Zinka najbrž tudi ni sama. Seveda. Današnja dekleta! Prikupen je že, čeprav se po njenem mnenju ni mogel z Mirkom niti primerjati.

»To me pa zares zanima!«

Iz same radovednosti je sedla na okno in čakala, kdaj se bo Fricko vrnil. Doigo je morala čakati. Ko se je nazadnje le vrnil, je njegovemu vedenju posvetila najbrže premalo pozornosti, sicer bi bila morala videti, da je jezno rožljaj s sabljo in da je bil v obraz ves zaripel.

In ni trajalo dolgo, ko se je zgoraj zaslišal njegov ukazovalni glas. »Julija! Julija!«

Mladenka, ki se je morala z zlovoljno teto pogovarjati o neprijetnih gospodinskih računih in morala požreti marsikatero bridko, je prestrašena planila v bratovo sobo.

»Kaj je, Fricko? Kaj se je vendar zgodilo?«

Fricko je z odpeto častniško obleko divjal po sobi.

»Ali znaš molčati?« jo je nazadnje vprašal.

»Ne razumem te, če bi mi rad kaj zaupal, potlej je bilo to vprašanje odveč.«

»Pomagati mi moraš!« je nadaljeval. »Ali slišiš?«

»Prav rada, Fricko, če bom le mogla.«

»Veš,« je dodal »neprijetna reč je to, Zinka in jaz...«

»Zinka in ti?«

»Da. Zinka in jaz sva se namreč davi zaročila. Nikar me tako debelo ne glej! Ko bi le vedela, kako si smešna! Ali je mar tako čudno, če se mlad častnik in ljubko deklet zaročita?«

»O Bog!« je zajecjajala mladenka. »Kako sem vesela!«

»Le ne veseli se prezdodaj! Rajši poslušaj! Prosil sem starega za njegovo privoljenje, on se mi je pa zahvalil za cast in... in... no, kratko in malo, zavrnil me je. In to brez priziva, enkrat za vselej.«

»A Zinka?« je vprašala Julija.

»Nje sploh še videl nisem. Zadržil sem pa staremu oslu, da dekletu ne bom dal miru. In tedaj mi je začel lepo prigovarjati, da se bom že še spametoval, in še vse mogoče stvari mi je tvezil. Grozen človek je to! In njegova nemščina! Moramo ga pregovoriti!«

»Uboga Zinka! In ona te najbrže ljubi, ne?«

»Se vprašaš! In kako! Toda zdaj jo moram najprej potolažiti. Razumeš? Ti pojdi k njej. Stari spi za mizo. Reci ji, da moram še enkrat govoriti z njo, da ji bom ostal zvest n da se bo tudi njen oče moral počasi omehčati, saj je vendar njegova edinka!«

Mladi častnik se je truden sedel na divan. Njegov blede obraz je ves drgetal od doživljenega razočaranja. Zdadci je pa trdo udaril po mizi.

»Vse se bo še dobro končalo, prav vse!« je zamrmral.

»Zinki bom že naročila, kar si mi povedal. Tako se mi smili ubožica!« je sočutno vzdihnila Julija.

»Tudi jaz mislim, da bo moral oče nazadnje popustiti, če bo videl, da sta zares drug za drugega. Saj ima Zinko vendar tako rad...«

Ta dan je bil kakor zaklet. Teta Frida je pri mizi začela carla kar na lepem svojemu rejencu pripovedovati, da mu odslej ne bo mogla več toliko pošiljati, kakor mu je dotlej. Nato je pobesila oči, kakor da bi jo bilo sram, da je izdaja svojo stisko.

Fricko se je glasno in trdo zamemjal in je v dušku zvrnil kozarec vina.

»Dober tek!« je nato vzkliknil in vrge zviti pričec na mizo. Potlej je šel ven in je zaloputnil vrata za seboj.

Fridi Trautmanovi se je utrnila solza v obeh.

»Teta!« je rekla Julija in je počasi in plaho položila svojo roko na prosorno, tresoco se Fridino desnico. »Teta, nikar ne bodi žalostna. Bova že tako uredili, da bo prav. Hišo bova prodali. Drži? In spet boš bogata. Medve si bova pa najeli majhno stanovanje z razgledom na Ren. Sicer ti je pa ta stara hiša samo v breme in je ne boš nikoli pogrešala.«

Toda Frida je njeno roko odbila.

v 24 URAH barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetilnika srajce, ovrtnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parne čisti posteljno perje in puh tovarna JOS. REICH LJUBLJANA

Janezek v živalskem vrtu

Ameriški napisal Scott Corbert

»No, Janezek, kako ti je všeč v živalskem vrtu? Poglej noja! Ali ni smešen? Kadar se ustraši, skrije glavo v pesek in misli, da ga nihče ne vidi. Kaj ne, da je neumen?«

»Nikar tetka! Kdo ti je vendar to natvezil? Šele pred kratkim smo se v šoli učili, da je znanost dognala, da je ta prislovčna nojeva politika samo pripovedka. Noju kaj takšnega niti na um ne pride!«

»Tako? No, pa stopiva semkajle! Kaj praviš, kaj pa tale povodni konj? Gromozanski gobec ima, kaj? Samo enkrat bi znil in Janezka ne bi bilo nikjer več. No, kaj rečeš?«

»Ne, tetka. V mojem prirodopisu piše, da je povodni konj zelo strog vegetarijanec. Niti...«

»Res? Pa pojdiva k levom. To so strašne zveri. Samo predstavljaj si, kako bi bilo, če bi te kateri napadel!«

»To je skoraj nemogoče! Naš učitelj je dejal, da levi največkrat zbeže, kadar zaslišijo, da prihajajo ljudje. In če niso prav posebno lačni, sploh ne mislijo na to, čeprav splošno trde...«

»Janezek, oprost, da ti skočim v besedo. No, kaj mi pa več povedati o ribah?«

»Nič, tetka. Tako daleč še nisimo. Ribe bomo jemali šele drugo tromeščje. Zakaj pa vprašaš?«

»O, nič, kar tako. Slišite, čuvaj, kaj pa imate, prosim, akvarij?«

(r. z. j.)

Humor

Brihten otrok

Mamica hoče pregovoriti svojo štiritletno hčerko Ančko, da bi šla v posteljo:

»Bodi tako pridna kakor piščančki,« ji prigovarja, »vidiš, kako zgodaj gredo spat!«

»Ze res,« se odreže Ančka, »toda mama-koklja gre spat z njimi vred!«

V gledališču

V neki zgodovinski tragediji ubije glavni junak svojega nasprotnika, potem pa pokliče služabnike in jim zapove:

»Odnosite truplo in ga vrzite v reko!«

Nekoč sta se pa junak in njegov nasprotnik zares sporekla. Glavni junak se je odločil, da se bo nasprotniku pošteno maščeval. Ob prizoru s truplom je poklical služabnike in jim dejal:

»Pustite truplo tukaj, da bo za zgled drugim!«

In ubogi igralec je moral ležati na tleh vse do konca dejanja.

Velike zahteve

Neki kupec je dolgo izbiral v trgovini čevlje, in je nazadnje nezadovoljen odšel. Lastnik je vprašal prodajalca:

»Kaj je? Ali mar ni našel nič primernega?«

»Seveda ne! Po poklicu je operni dirigent in je hotel imeti dva taka čevlja, da mu bosta oba škripala v istem tonu.«

Muzeji

Učitelj neke londonske šole je dal učencem nalogo »O muzejih«. Neki šolar je na kratko napisal:

»Če imajo ljudje kakšno reč, ki bi se je radi iznebili, razbiti je pa ne marajo, jo podare muzeju.«

Najnovejša škotska

Na Škotskem je nastal nedavno velik poljski požar zaradi cigaretnega ogorka, ki ga je nekdo iz neprevidnosti vrgel v suho travo. Na dlani je, da požara ni zakrivil domačin.

Denar na cesti

Nadaljevanje s 4. strani

Videti je bilo, da je zadel. Že samo domneva, da Garbonu njegovo prizadevanje ne gre do živega, je Rareya silila, da je govoril dalje. Saj je pa šlo tudi za presneto dobro službo! Za najboljšo, kar jih je oddajala Rareyeva tvrdka. 1.000 funtov stalnega letnega dohodka, letna provizija bi pa znesla tudi svojih 1.000 funtov. In to črno na belem, podpisano v pogodbi.

Ko je Rarey govoril, se je Garbon vgriznil v ustnice, da se ne bi na ves glas zasmel. Ta človek, ki ga pred petimi meseci še za vajenca ne bi bil vzel v službo, čeprav je poznal njegov obupni položaj, mu zdaj ponuja grofovski službo. Samo zato, ker ga je videl z napeto denarnico pri Marolinju pri kosilu.

Ironija položaja mu je dala priložnost, da se je poigraval z njo.

»Ljubi moj,« je dejal Rarey, »rekel sem ti že, da se mi zdaj ne da delati. Še ta teden se mislim namreč odpeljati na riviero.«

Zdaj je postal Rarey še bolj vsiljiv. Človeka, ki si lahko privoščijo počitnice na rivieri — takšnega človeka bi ravno potreboval. Zato ga mora po vsaki ceni pridobiti. Tako je postajal čedalje zgovornejši in niti ni dovolil, da bi Garbon zanj plačal. Vlekel ga je iz restavracije v svoji razkošni avtomobil, od ondod pa v svojo pisarno, kjer mu je ponudil pogodbo v podpis. Z 278 funti v žepu se je čutil Garbon tako neodvisnega, da se je lahko delal malomarnega nasproti Rareyevim sijajnim ponudbam.

Sele ko je bilo videti, da je za sit Rareyev tečnosti, je nekam nerad podpisal pogodbo in si je dal vsiliti še lepo vsotico kot odškodnino za počitniško potovanje, ki se mu bo zdaj kajpak moral odreči.

S smehljajočimi se očmi je stopil Garbon iz Rareyev pisarne na cesto. Zdaj je stal na trdnem — pomočjo ukradenega denarja! Toda to zadevo lahko zdaj tudi spravi s sveta. Še ničesar ni bil porabil od najdene gotovine, pa je vendar imel v žepu skoraj prav toliko, pa zraven pravično pridobljenega denarja. Zato mora popraviti svoj prestop. Brez odloga se je odpeljal na bližnjo policijsko postajo.

»Hej!« je zavpil službujoči uradnik, ko je zagledal listino in bankovce. »Prav to smo iskali! To je listina sleparskega Charlija!«

»Sleparskega Charlija?« je osupnil Garbon. »To se pravi, da je ves ta denar ponarejen?«

»Kajpak ljubi gospod!« se je zarežal policist. »Sleparski Charlie ga je vrgel proč, da bi se ga odkrižal, ko smo mu bili za petami. Še sreča, da je prišel takemu gospodu v roke, kakor ste vi in ne kakšnemu revnemu brezposelnemu! Ta bi denar takoj hotel spraviti med ljudi, ali bi si pa zanj vsaj kupil kosilo. Potem bi se pa šudil, če bi ga pri plačevanju prijeli! To bi se gotovo zgodilo, saj že tri mesece ves London po našem nalogu išče te ponarejene bankovce. Posebno pa pazijo v restavracijah!«

Se več ur po tem razgovoru je vrli policijski uradnik zmaževal z glavo in ugibal, zakaj neki se je pošteni najditelj teh ponarejenih bankovcev pri odhodu s policije kar zvjaval od smeha. (n. č. i.)

MALI OGLASI

DO 5000 DINARJEV MESEČNO (tudi kot poststransko delo) lahko zaslužijo oni, ki prevzamejo za svojo banovino našo samostojno podružnico za dobavo in obračun. Kavcija ni potrebna! Posebno znanje ni potrebno; zato so bivališče, prostori in poklic poststranska stvar! Zanesljivi interesi! Naj se samo pismeno javijo pod št. 45.305. Ponudbe posreduje dalje Publicitas d. d., Zagreb, Hlica 9.

TEČAJI NEMŠČINE v Delavski zbornici. Večerni za odrasle, dnevni za mladino. Začetni, nadaljevalni in konverzacijski tečaji. IV. stopnišče, pritrilje, levo. (Iz Čopove ulice, pred kavarno.)

Radio Ljubljana

od 7. do 13. oktobra 1937.

ČETRTEK, DNE 7. OKTOBRA:

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 18.40: Slovensčina za Slovence ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Deset minut zabave ■ 20.00: Pevski zbor »Sloge« in Radijski orkester ■ 21.30: Plošče za ples ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Flauta solo ■ Konec ob 23. uri.

PETEK, DNE 8. OKTOBRA:

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Ženska ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Francoščina ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Novice o izseljencih ■ 20.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 21.00: Plošče ■ 21.15: Klavirski koncert ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, DNE 9. OKTOBRA:

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Poglobitev ljubljanskega kolodvora (inž. Stanko Dimnik) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O zunanji politiki ■ 20.30: »Sredi dolenskih gorc...« ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Koncert Radijskega orkestra ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA, DNE 10. OKTOBRA:

8.00: Pihalni kvartet ■ 9.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve ■ 10.10: Verski govor ■ 10.30: Plošče ■ 11.00: Otroška ura ■ 11.30: Koncert Radijskega orkestra ■ 13.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče po željah (oddaja prekinjena od 14. do 17. ure) ■ 17.00: Kmet, predavanje ■ 17.30: Veselo popoldne ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Plošče ■ 20.00: Koroški večer ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Koncert Radijskega orkestra ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, DNE 11. OKTOBRA:

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravniška ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Slovenska narodna pesem ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 21.00: Plošče ■ 21.15: Gregorčev pihalni kvintet ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, DNE 12. OKTOBRA:

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 13.15: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Moderne plošče ■ 18.40: Krščanstvo in nacionalna misel ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zabavni zvočni tednik ■ 20.00: Plošče ■ 20.20: Tugomir, žaloigra ■ 21.30: Plošče ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Koncert Radijskega orkestra ■ Konec ob 23. uri.

SREDA, DNE 13. OKTOBRA:

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Mladinska ura ■ 18.40: Zgodovina slovenskih mest ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Prenos opere iz Nar. gled. v Ljubljani ■ Konec ob 23. uri.

Ne kopljite otroka z ostrim milom!

Celo že lahko vnetih mest na občutljivi koži vašega otroka, brezštevilni drobceni biseri izredno mile in smetanaste pene lecitin vsebujočega Solea mila ne bodo dražili! Tako blagodejno, tako čudovito je Solea milo!

Neposredno po Solea-kopeli, ko so nevidne kožne luknjice še odprte, namažite občutljivo kožo vašega malčka s Solea kremo, ki vsebuje izredno krepično učinkujoči kolesterol: ranjena mesta izginejo, koža postane zopet rožnata, je dobro prekrvljena in občutek ugodja raste. Dehteče, zdravo dete — to je uspeh Solea-kožne nege pri majčkinih otrocih!

Plošče ■ 20.00: Koroški večer ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, DNE 11. OKTOBRA:

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravniška ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Slovenska narodna pesem ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 21.00: Plošče ■ 21.15: Gregorčev pihalni kvintet ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, DNE 12. OKTOBRA:

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 13.15: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Moderne plošče ■ 18.40: Krščanstvo in nacionalna misel ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zabavni zvočni tednik ■ 20.00: Plošče ■ 20.20: Tugomir, žaloigra ■ 21.30: Plošče ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Koncert Radijskega orkestra ■ Konec ob 23. uri.

Cenjene igralce prosimo, da si nabavijo pravočasno

srečke za 35. kolo,

katerih zrebanje se bo vršilo dne 20. t. m. in se priporočamo za cenjena naročila.

Cena 1/4 Din 200.—, 1/2 Din 100.—, 3/4 Din 50.—.

Slovenska banka, d. d. Ljubljana — Krekov trg 10

Pooblaščen kolektura Državne razredne loterije

Advertisement for 'Razna posteljnina Goli' featuring a cartoon character and the brand name.

Advertisement for 'FR. P. ZAJEC' optician, featuring an illustration of eyes and contact lenses.

Advertisement for 'Prilika' clothing store, offering a good purchase of Hubertus perils and clothes for school children.

Advertisement for 'POZOR GOSPODINJE!' featuring a hammer and pickaxe icon, promoting services by Rudolf Velepič.

Advertisement for 'Državna razredna loterija' (State Lottery) with details on ticket prices and prizes.

Advertisement for 'ANT. KRISPER' featuring a large exclamation mark and the slogan 'naš sejem z zelo nizkimi cenami??'.

Large advertisement for 'Knjižna založba tiskarne Merkur d. d.' listing various books and their prices.